

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(6 – 12 квітня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади.....	3
Місьцеве самоврядування.....	12
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ.....	28
Центральні.....	28
Регіональні.....	52
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	60

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(06-12.04.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник *А. Березельський*

Відповідальна за випуск *Н. Іванова*

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

08.04.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/zhytlovi-vauchery-dlia-vpo-z-tot-iak-formuvatymetsia-cherha-na-broniuvannia-koshtiv>

Житлові ваучери для ВПО з ТОТ: як формуватиметься черга на бронювання коштів

Незабаром стартує бронювання коштів за житловими ваучерами для ВПО з ТОТ, які мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни.

Уряд уже виділив на це 6,6 млрд грн: <https://mindev.gov.ua/news/uriad-vydilyv-66-mlrd-hryven-na-zhytlovi-vauchery-dlia-vpo-z-tymchasovo-okupovanykh-terytorii>

Як формується черга, що відбувається, якщо коштів тимчасово не вистачає або ви не встигли їх витратити – в інфографіці.

09.04.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/startuie-25-i-etap-vidboru-za-prohramoiu-zhytlovi-prymishchennia-dlia-vpo>

Стартує 25-й етап відбору за програмою «Житлові приміщення для ВПО»

Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву отримав 7,5 млн євро грантових коштів від Міжнародної організації з міграції (МОМ). Перший транш надійшов у межах угоди, підписаної 10 березня 2026 року за підтримки Міністерства розвитку громад та територій України. Загалом документ передбачає 33 млн євро на пільгове іпотечне кредитування внутрішньо переміщених осіб.

Ця співпраця стала результатом домовленостей, досягнутих під час зустрічі Віцепрем'єр-міністра з відновлення України – Міністра розвитку громад та територій Олексій Кулеба з Федеральною Міністеркою економічного розвитку та співробітництва Німеччини Реєм Алабалі-Радован. Фінансування надається в межах співпраці МОМ та банку розвитку KfW, який діє за підтримки Уряду Федеративної Республіки Німеччина.

У зв'язку з надходженням перших коштів Держмолодьжитло оголошує 25-й етап відбору кандидатів для участі у програмі. Відбір відбудеться 14 квітня о 14:00 та транслюватиметься онлайн: <https://youtube.com/live/eDgfKi68910>

Кандидатів визначатимуть шляхом випадкової комп'ютерної вибірки за допомогою генератора випадкових чисел (RandomPicker.com), погодженого міжнародними партнерами проєкту. Такий підхід забезпечує відкритість і рівний доступ до участі.

Завдяки новому фінансуванню близько 425 внутрішньо переміщених осіб зможуть отримати пільгові кредити на таких умовах:

- ставка – 3% річних;
- строк – до 30 років (але не довше, ніж до 65 років позичальника);
- площа – до 52,5 м² для 1–2 осіб + 21 м² на кожного наступного члена сім'ї;
- житло має бути введено в експлуатацію не більше 50 років тому або реконструйоване не більше 35 років тому і не розташоване на ТОТ чи в рійоні бойових дій.

Участь у програмі можуть взяти ВПО, які:

- не мають житла на підконтрольній Україні території;
- раніше не отримували від держави компенсацій або пільгових кредитів на житло (крім випадків, коли таке житло розташоване на тимчасово окупованій території або в районі бойових дій);
- можуть підтвердити платоспроможність;
- погоджуються на перевірку кредитної історії.

Ознайомитися з деталями програми можна за посиланням
Результати відбору оголосять під час трансляції та опублікують на сайті Держмолодьжитла і регіональних відділень. Переможців додатково поінформують про подальші кроки вже наступного робочого дня.

Довідково

Відбір проводиться відповідно до умов постанови Кабінету Міністрів України №451 від 28 квітня 2021 року.

За умовами угоди між Міжнародною організацією з міграції та Держмолодьжитло:

- 23 млн євро спрямують на кредитування внутрішньо переміщених осіб по всій Україні;
- до 10 млн євро можуть бути спрямовані громадам, які прийняли найбільшу кількість переміщених осіб;
- фінансування надходитиме чотирма траншами;
- кошти матимуть револьверний характер – повернуті платежі знову спрямовуватимуться на нові кредити.

***

09.04.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/pidtrymka-vpo-zakladiv-osvity-ta-novi-partnerstva-pidpysano-memorandum-mizh-minrozvytku-minosvity-ta-donetskoiu-i-zakarpatskoiu-ova>

Підтримка ВПО, закладів освіти та нові партнерства: підписано Меморандум між Мінрозвитку, Міносвіти та Донецькою і Закарпатською ОВА

На Конгресі місцевих та регіональних влад при Президентові України Мінрозвитку, Міносвіти та Донецька і Закарпатська обласні державні адміністрації підписали Меморандум про співпрацю.

Ініціатива спрямована на підтримку внутрішньо переміщених осіб, які – через війну – змушені були залишити власні домівки, релокованих закладів освіти та громад, які їх приймають.

«Проект об'єднав людей з усієї України, щоб разом долати виклики війни та підтримувати одне одного у складних умовах. Ця ініціатива – символ взаємодопомоги у непрості часи. Адже ми продовжуємо протистояти повномасштабній агресії, демонструємо світу приклад безпрецедентної згуртованості. Дякую громадам за стійкість, незламність та готовність діяти спільно», – підкреслив Віцепрем'єр-міністр з відновлення Олексій Кулеба.

Партнерство у межах Меморандуму передбачає:

- комплексну підтримку ВПО для забезпечення їх житлом, доступом до соціальної інфраструктури та перекваліфікації і професійного навчання, створення умов для інтеграції у приймаючі громади

- допомогу релокованим з Донеччини закладам освіти у забезпеченні їх приміщеннями, гуртожитками, сучасною матеріально-технічною базою
- сприяння будівництву, відновленню та ремонту інфраструктурних об'єктів та соціального житла для розміщення внутрішньо переміщених осіб з Донеччини

Окремий фокус – формування довгострокових партнерств між регіонами. Йдеться не лише про реагування на виклики сьогодення, а про створення сталої моделі взаємодії, коли громади об'єднують ресурси, експертизу та управлінські рішення для відновлення і розвитку.

Підписання Меморандуму є частиною реалізації національного проєкту Пліч-о-пліч: згуртовані громади, ініційованого Президентом України.

Нагадаємо, що перший меморандум у межах проєкту був підписаний наприкінці 2024 року між Харковом і Львовом.

Станом на сьогодні проєкт об'єднує:

- 1170 громад;
- 1135 партнерств.

Загальний фінансовий результат напрямків допомоги становить 380 млн грн.

Серед практичних результатів:

- реалізовано 135 проєктів з відновлення освітньої, медичної та соціальної інфраструктури, а також об'єктів для розміщення ВПО;
- передано гуманітарну допомогу на понад 78 млн грн (комунальний, медичний та спеціальний транспорт, енергетичне та медичне обладнання, продукти тощо);
- проведено понад 3 500 соціальних, освітніх і культурних заходів, які охопили близько 75 000 людей.

Важливо, що до проєкту вже повністю долучені прифронтові регіони. Зокрема, участь беруть усі громади Херсонська область та Запорізька область.

Партнерства «Пліч-о-пліч» – це нова модель відновлення країни, заснована на солідарності, спільній відповідальності та довгостроковій співпраці між громадами і регіонами України.

***

10.04.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/rezultaty-roboty-prohramy-ievidnovlennia-stanom-na-ranok-10-kvitnia-2026>

Результати роботи програми «Відновлення станом на ранок 10 квітня 2026»

Державна програма компенсацій «Відновлення» активно продовжує свою роботу. У її рамках українці вже майже 3 роки отримують виплати для

проведення ремонтів пошкодженого внаслідок російської агресії житла, або ж для придбання нової оселі на заміну зруйнованій.

Станом на ранок 10 квітня компенсації отримали 188 085 родин на загальну суму 82,2 мільярди гривень. З них:

За пошкоджене житло – понад 136,4 тисяч родин на загальну суму 13,2 мільярдів гривень. Загальна кількість поданих заяв за весь час – понад 207 тис.

Цей тип компенсацій включає дві категорії – виплати за дрібні (категорія А) та капітальні ремонти (категорія В). За ними середні суми компенсацій склали 70 100 гривень та 341 600 гривень відповідно.

Нагадаємо, компенсації реалізуються в рамках проекту Світового Банку «Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)».

За знищене житло – більше 50,5 тисяч родин отримали житлові сертифікати для придбання житла замість знищеного на загальну суму 67,8 мільярдів гривень. Загальна кількість поданих заяв за весь час – понад 126 тис.

При цьому вже придбали нове житло понад 29 тисяч сімей. З них понад 10 тисяч – родини внутрішньо переміщених осіб. На напрямок компенсацій для ВПО, на початку 2025 року, Уряд окремо перерозподілив 15 млрд гривень.

Також тривають виплати для відбудови на власній ділянці. Вони стартували на початку минулого року. Кошти першого траншу отримали 767 родин на загальну суму 917 млн гривень. А також 267 родин вже отримали кошти другого траншу на загальну суму 326,2 млн грн.

Нагадаємо, ці компенсації є частиною проекту «НОМЕ», який реалізує Банк розвитку Ради Європи.

Сервіс «Відновлення та Реєстр пошкодженого і знищеного майна реалізуються Міністерством розвитку громад та територій України та Міністерством цифрової трансформації України у межах проекту «Цифровізація для зростання, доброчесності та прозорості» (UK DIGIT), що виконується Фондом Євразія та фінансується UK Dev. Партнер проекту – Фонд Східна Європа.

***

08.04.2026

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України

<https://me.gov.ua/News/Detail/071bbef1-a0a2-4362-9ed6-2238284591cc?lang=uk->

[UA&title=YAkOtrimatiFinansuvanniaEasiTaZaprovaditiSotsialniInnovatsiiDliaSferiZainiatostiVUkraini](https://me.gov.ua/News/Detail/071bbef1-a0a2-4362-9ed6-2238284591cc?lang=uk-UA&title=YAkOtrimatiFinansuvanniaEasiTaZaprovaditiSotsialniInnovatsiiDliaSferiZainiatostiVUkraini)

Як отримати фінансування EaSI та запровадити соціальні інновації для сфери зайнятості в Україні

Україна потребує системних рішень у сфері зайнятості, здатних працювати в довгостроковій перспективі. Сучасні виклики вимагають підходів, що дозволяють ринку праці швидко реагувати на зміни, залишатися

стійким і водночас забезпечувати рівний доступ до можливостей для всіх. Такі рішення потребують інструментів, які допомагають запроваджувати нові підходи у співпраці з громадами, бізнесом і державою.

Одним із інструментів для цього є програма Employment and Social Innovation (EaSI) у межах European Social Fund+ (ESF+) – основного фонду ЄС для інвестування в людей, підтримки політик у сфері зайнятості та соціальної інтеграції, а також розвитку соціальних інновацій.

Соціальні інновації – це практичний підхід, у межах якого нові рішення для суспільних викликів створюються й випробовуються спільно з людьми, яких стосується проблема, та партнерами з різних секторів. Це допомагає знаходити моделі, що працюють у реальному житті, забезпечують стійкі результати й можуть масштабуватися в інших громадах чи сферах. Розвиток соціальних інновацій у сфері зайнятості є важливим для державної політики у сфері ринку праці та ширшого кола партнерів, які працюють над посиленням спроможності українських заявників.

Які проекти можна подавати на фінансування EaSI:

- Дослідження потреб різних груп населення у доступі до роботи та покращенні умов праці;
- Системні рішення для підвищення доступності ринку праці для вразливих верств населення;
- Підвищення зацікавленості серед населення, зокрема роботодавців, розробляти і запроваджувати соціальні інновації;
- Зменшення розриву між потребами ринку праці у кваліфікованих кадрах й освітніми програмами навчальних установ;
- Розробка нових моделей зайнятості;
- Вдосконалення регуляторної бази для розвитку соціальних інновацій.

Як подавати конкурентоспроможні заявки на фінансування

У межах програми «Підсилення спроможності громад для кращого надання послуг ВПО, людям, що повертаються, та приймаючим громадам, а також для подолання викликів на ринку праці» за сприяння Уряду Німеччини була організована серія вебінарів, де експерти з соціальних інновацій поділилися особливостями підготовки сильної заявки включно з бюджетуванням проектів і пошуком партнерів.

Записи вебінарів можна переглянути за посиланням:

<https://youtube.com/playlist?list=PLp410mCA5AAzyv19KudV2T6eLrkytKx15&si=4EzmZkEQNhcnHwK>

Для посилення спроможності українських організацій і бізнесу після серії теоретичних вебінарів розпочато етап практичних офлайн-тренінгів. Вони спрямовані на відпрацювання ключових елементів заявки відповідно до логіки EaSI: від формулювання проблеми і теорії змін до структурування проекту, визначення результатів та підготовки бюджету. Під час тренінгів команди працюють із власними ініціативами, тестуючи їх на відповідність вимогам програми, зокрема щодо інноваційності, вимірюваності результатів і

потенціалу масштабування в інших країнах. Перший тренінг уже відбувся у Львові, наступні заплановані у Вінниці та Дніпрі та за підтримки міжнародних та національних тренерів учасники тренінгів будуть напрацьовувати заявки для забезпечення готовності до найближчих конкурсів у рамках програми EaSI.

Довідково:

Програма «Підсилення спроможності громад для кращого надання послуг ВПО, людям, що повертаються, та приймаючим громадам, а також для подолання викликів на ринку праці» імплементується Офісом ефективного регулювання BRDO за дорученням Уряду Німеччини в межах проєкту «REYOIN – Сприяння соціально-економічній інтеграції українців, які повертаються з-за кордону, ВПО та населення приймаючих громад в Україні», що впроваджується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

***

09.04.2026

Державний комітет телебачення і радіомовлення України

<https://comin.gov.ua/news/odeshchyna-otrymala-cherhovu-partiiu-knyhu-u-mezhakh-aktsii-ukrainskym-ditiam-ukrainsku-knyhu>

Одещина отримала чергову партію книг у межах акції «Українським дітям – українську книгу»

Голова Держкомтелерадіо Олег Наливайко під час службового відрядження в Одесу передав партію книг бібліотекам Одещини у межах благодійної акції «Українським дітям – українську книгу». Як зазначив очільник відомства на зустрічі з місцевими журналістами, за час реалізації акції Одеська область отримала найбільшу кількість книжок серед усіх регіонів України – близько 20 тисяч примірників.

Основна частина поставок припала на 2023 рік: тоді 18 тисяч книг передали до публічних бібліотек Одещини для заміни російськомовної літератури. У 2024 році в межах проєкту «Невидимі сторінки» додатково доставили видання українською мовою та книги шрифтом Брайля до спеціалізованих освітніх закладів Одеси. Також були поодинокі поставки до окремих бібліотек та закладів області.

Голова Держкомтелерадіо нагадав, що акція триває п'ятий рік. Ідея виникла на початку повномасштабного вторгнення, коли в поліграфічних цехах розміщували біженців. Крім речей першої необхідності, родини з дітьми просили привезти дитячі книжки. Перші партії книжок до західних областей України допомагали доставляти з Харкова військові. Згодом українські книжки почали відправляти за допомогою волонтерів за кордон.

«За весь час у європейські країни та США було відправлено 1 млн 200 тис. українських книжок. Зараз разом із МЗС ми продовжуємо цю справу,» – сказав Олег Наливайко.

Триває поповнення сучасними книгами фондів українських бібліотек для заміни російської літератури. Також сучасну літературу отримують військові шпиталі та реабілітаційні центри. Розвивається й інший напрямок акції – «Українській молоді – європейську книгу», коли західні партнери безкоштовно передають наукову літературу українським університетам.

***

10.04.2026

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/dmitro-lubinec-rozpoviv-pro-kritichnu-situaciyu-iz-zabezpechennyam-pensijnih-viplat-dlya-ponad-169-000-gromadyan

Дмитро Лубінець розповів про критичну ситуацію із забезпеченням пенсійних виплат для понад 169 000 громадян

Знаєте, як Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності відреагувало на лютневе офіційне подання Уповноваженого, яке він особисто передавав? У відповідь отримав лише звіт про «успішну інформаційну кампанію». Тим часом тисячі українців й досі місяцями залишаються без законних пенсій через складні процедури та відсутність взаємодії між державними реєстрами.

«Я неодноразово порушував це питання на профільному Комітеті ВРУ та отримав підтримку народних депутатів, вимагаючи одного: державні реєстри мають нарешті «говорити» між собою. Реальних змін досі немає! При цьому слід зауважити, що затримки виникають не через роботу працівників ПФУ, які щоденно виконують надані їм завдання, а через відсутність відповідних рішень на рівні уряду та профільного Міністерства», – зауважив Уповноважений.

Офіційні дані ПФУ говорять самі за себе: наприкінці 2025 року пенсії отримували понад 1 033 574 осіб, а станом на 1 квітня 2026 року – лише 989 479. Понад 169 000 громадян фактично залишилися без пенсійних виплат у квітні. Серед них – люди похилого віку, ветерани, особи з інвалідністю... Закликаю родичів тих, хто з різних причин не зміг особисто звернутися, допомогти їм пройти відеоідентифікацію та відновити виплати!

Найбільш абсурдним є те, що 70% звернень до Офісу Омбудсмана України надходять від ВПО, які живуть на підконтрольній Уряду території. Вони офіційно зареєстровані та присутні в базах ВПО, але Пенсійний фонд їх «не бачить», поки людина особисто не подасть паперову заяву.

Відсутність своєчасних рішень профільного Міністерства змушує людей самостійно долати бюрократію. 169 тисяч українців чекають на свої законні гроші, а не на чергову відписку!

10.04.2026

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/miljoni-vpo-i-zhodnoyi-chitkoyi-strategiyi-vid-uryadu-ombudsman-ukrayini-vidreavguvav-na-situaciyu

Мільйони ВПО і жодної чіткої стратегії від Уряду – Омбудсман України відреагував на ситуацію

В Україні досі немає чіткої та послідовної державної стратегії щодо внутрішньо переміщених осіб на 2026 рік та подальші роки. Замість неї – імітація дій та перекладання відповідальності між інституціями у різних питаннях: соціальної підтримки, житлових гарантій, пенсійного забезпечення. Люди не мають передбачуваних рішень і довгострокових гарантій. Уряд роками обмежується точковими рішеннями і не запропонував системного плану, який би реально повернув людям відчуття безпеки та стабільності! Про це повідомив Омбудсман України Дмитро Лубінець.

У листопаді 2025 року на обліку було 4,61 млн ВПО, у січні 2026 року – 4,62 млн. Зростання становило майже 8 тисяч осіб або близько 0,17%.

На тлі війни – це практично нуль.

Причина проста і водночас дуже показова: навіть у небезпечних регіонах люди мають хоча б мінімально прогнозоване життя – власне житло, побут, фінансову передбачуваність. Натомість держава після евакуації так і не змогла запропонувати переконливих житлових, соціальних і економічних гарантій, які дали б людям відчуття безпеки в умовно безпечнішому регіоні. А навіть ті механізми, що формально існують, часто не відповідають реальним потребам людей.

Мова йде про понад 260 тисяч людей, які й далі змушені жити в громадах, де офіційно зберігається потреба в евакуації.

Щоб зрозуміти реальну картину серед людей на небезпечних територіях, Офіс Омбудсмана України спільно з УВКБ ООН та національними партнерами провів дослідження. Його результати показові: 53% опитаних жителів прифронтових районів не відчувають безпеки, але лише 40% готові евакуюватися – і то лише у разі ще критичнішого погіршення ситуації.

Тобто 60% людей не готові евакуюватися навіть тоді, коли постає вибір між виживанням і евакуацією.

Відповідь на це питання може бути неприємною, але її потрібно сказати прямо. У результаті люди, які вже втратили дім через війну, змушені самостійно шукати рішення і фактично допомагати собі самі.

Такий підхід держави неприйнятний. Омбудсман України Дмитро Лубінець вимагає від Уряду вдосконалення державної політики щодо ВПО.

Місцеве самоврядування

08.04.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/259156>

На Полтавщині продовжують роботу з обліку об'єктів для проживання внутрішньо переміщених осіб

У Полтавській обласній військовій адміністрації відбулося засідання Координаційної комісії з обліку об'єктів нерухомого майна, які можуть бути використані для проживання внутрішньо переміщених осіб. Головував заступник начальника Полтавської ОВА Євген Кончаковський.

Під час засідання розглянули результати обстеження об'єктів державної та комунальної форм власності, проведеного районними військовими адміністраціями. До координаційної комісії надійшло три акти: два – від Кременчуцької районної військової адміністрації та один – від Полтавської районної військової адміністрації.

«За результатами обстеження об'єктів нерухомого майна державної та комунальної форм власності серед усіх областей України саме Полтавська, Київська та Івано-Франківська області були відібрані для участі у пілотному проєкті. Для Полтавщини це не лише визнання системної роботи, а й велика відповідальність. Ми маємо максимально ефективно використати наявний ресурс, щоб забезпечити внутрішньо переміщених осіб гідними умовами проживання. Проведена робота є надзвичайно важливою, адже йдеться про формування реального житлового фонду для людей, які через війну були змушені залишити свої домівки», – зазначив Євген Кончаковський.

За інформацією Кременчуцької районної військової адміністрації, на території району налічується 124 об'єкти нерухомого майна. Станом на 7 квітня 2026 року опрацьовано два акти обстеження на території Кременчуцької громади. Йдеться про гуртожитки, які нині використовуються для проживання працівників одного з підприємств Кременчука. Водночас у цих будівлях є окремі вільні кімнати та квартири малосімейного типу, що потребують ремонту та побутового облаштування.

У Полтавському районі на облік взято 324 об'єкти нерухомого майна. На розгляд комісії винесено один акт обстеження. За висновками фахівців, цей об'єкт може бути використаний для проживання внутрішньо переміщених осіб після проведення необхідних ремонтних робіт.

Учасники засідання також обговорили подальшу передачу відомостей для моніторингу об'єктів державної форми власності відповідним районним комісіям, аби прискорити формування житлового фонду для тимчасового проживання ВПО.

У Полтавській ОВА наголошують, що така робота має стратегічне значення для області, оскільки дозволяє системно реагувати на потреби ВПО.

***

09.04.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/viktor-gradivskiy-proviv-zasidannya-shhodo-rozpodilu-subventsiyi-na-zhytlo-dlya-vpo/>

Віктор Градівський провів засідання щодо розподілу субвенції на житло для ВПО

Заступник начальника Житомирської обласної військової адміністрації Віктор Градівський провів засідання тимчасової комісії для розгляду поданих сільськими, селищними, міськими, обласними радами заявок для здійснення розподілу обсягу субвенції з державного бюджету на формування фондів житла для тимчасового проживання або підтриманого проживання евакуйованих та внутрішньо переміщених осіб і заходів щодо забезпечення їх житлом у сільській місцевості.

Засідання відбулося за участі членів комісії, представників районних військових адміністрацій та керівників профільних структурних підрозділів ОВА. Основним питанням порядку денного став розгляд заявок територіальних громад відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2026 року №301.

Під час вступного слова Віктор Градівський наголосив на важливості системного підходу до вирішення житлових питань внутрішньо переміщених осіб та переходу від короткострокових рішень до довгострокових.

«Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб переходить із площини «екстреної допомоги» у площину стратегічного відновлення. Наше завдання – не просто надати тимчасовий прихисток, а створити гідні умови для життя та інтеграції людей у громади», – підкреслив Віктор Градівський.

У межах реалізації державної політики Житомирській області передбачено субвенцію у розмірі майже 19,5 млн грн. Кошти розподіляються між громадами у таких пропорціях:

- 50% – на реконструкцію та ремонт житлових фондів (згідно з постановою № 495).
- 25% – на забезпечення функціонування МТП (згідно з постановою № 930).
- 25% – на переобладнання нежитлових приміщень у житлові.

Як зазначалося під час засідання, громади мали можливість подати заявки до 05 квітня 2026 року. Загалом на розгляд комісії надійшло 9 проектних пропозицій, які потребують детального аналізу з урахуванням технічного стану об'єктів, ефективності використання коштів та реальних потреб внутрішньо переміщених осіб у громадах.

Окрему увагу приділено необхідності дофінансування проектів, розпочатих у 2025 році, зокрема в Овруцькій міській та Брусилівській

селищній громадах. Також розглядаються нові ініціативи у Малинській, Семенівській, Курненській, Райгородоцькій та Радомишльській громадах.

За підсумками засідання члени комісії перейшли до поетапного розгляду поданих заявок. Надалі буде сформовано пропозиції щодо розподілу субвенції з урахуванням пріоритетності проєктів та потреб громад.

Реалізація цих заходів дозволить не лише покращити житлові умови внутрішньо переміщених осіб, а й сприятиме зміцненню соціальної стабільності та розвитку територіальних громад Житомирської області.

***

09.04.2026

Вінницька міська рада

<https://vmr.gov.ua/u-vinnytsi-komisiia-z-pytan-nadannia-vaucheriv-na-zhytlo-vid-derzhavy-prodovzhuie-rozhliadaty-zaiavy-opratsiuvaly-vzhe-427-zvernen>

У Вінниці комісія з питань надання ваучерів на житло від держави продовжує розглядати заяви – опрацювали вже 427 звернень

У Вінниці розглядають заяви на отримання житлових ваучерів за державною програмою від внутрішньо переміщених осіб, які є учасниками бойових дій або людьми з інвалідністю внаслідок війни та мають житло на окупованих територіях. Відповідна комісія опрацювала вже 427 заяв, з них 19 – були винесені на розгляд засідання 9 квітня.

«У грудні 2025 року у нашій громаді розпочала роботу комісія з питань надання ваучерів на житло від держави. Через застосунок «Дія» до нас надійшло 427 заяв від людей, що потенційно можуть взяти участь у державній програмі та отримати 2 мільйони гривень на житло. Ми ці звернення детально опрацюємо та перевіряємо на відповідність постанові. У результаті – виносимо рішення на розгляд виконавчого комітету», – зазначила заступниця міського голови Галина Якубович, яка є очільницею комісії.

На засіданні 9 квітня члени комісії розглянули 19 звернень, 18 з них – схвалили, одній людині вирішили відмовити через невідповідність умовам програми. До цього схвальну відповідь отримали вже 383 людини.

Нагадаємо, на житловий ваучер сумою 2 мільйони гривень від держави можуть скористатися ті люди, які:

- мають статус ВПО;
- мають статус учасника бойових дій або людини з інвалідністю внаслідок війни (незалежно від того, чи отримали його після повномасштабного вторгнення, чи під час АТО/ООС, починаючи з 2014 року);
- мають підтвердження попереднього місця проживання на тимчасово окупованій території, що відображено у довідці ВПО;
- мають актуальну довідку ВПО з адресою фактичного проживання на підконтрольній Україні території.

***

09.04.2026

Волинська обласна державна адміністрація

<https://www.voladm.gov.ua/new/66/>

У Нововолинську добудовують два будинки для ВПО

Перебуваючи з робочим візитом у Нововолинську, т.в.о. начальника ОВА Роман Романюк ознайомився зі станом реалізації проекту «Житло для внутрішньо переміщених осіб та відновлення звільнених міст в Україні».

Будівництво здійснюється за кошти Європейського Союзу під управлінням НЕФКО. Також передбачене співфінансування з місцевого бюджету – зокрема на будівництво укриття, технічний нагляд та підключення до електромереж.

Йдеться про два багатоквартирні будинки, готовність яких наразі становить близько 65%. Нині активно тривають внутрішні та оздоблювальні роботи. Паралельно готуються до облаштування спортивного майданчика.

Введення об'єктів в експлуатацію заплановане вже на травень цього року.

У черзі на житло – понад 300 внутрішньо переміщених осіб, які зареєстровані та фактично проживають у Нововолинській громаді. Квартири насамперед надаватимуть багатодітним родинам, малозабезпеченим та працевлаштованим внутрішньо переміщеним жителям.

***

10.04.2026

Львівська міська рада

<https://city-adm.lviv.ua/news/society/social-sphere/shche-53-vnutrishno-peremishcheni-liudyny-otrymaiut-zhytlovi-vauchery-u-lvovi/>

Ще 53 внутрішньо переміщені люди отримують житлові ваучери у Львові

Комісія, що займається допомогою із житлом окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб, які проживали на тимчасово окупованих територіях, розглянула ще 68 заяв. Відтак 53 людям надано допомогу, а 15 заяв відхилили через невідповідність критеріям. Рішення про це затвердили сьогодні на виконавчому комітеті.

Як розповіли у міському управлінні соціального захисту, загалом від початку роботи програми комісія вже розглянула 747 заяв від внутрішньо переміщених осіб. Із них 583 людям надано допомогу для вирішення житлового питання, а 164 – відмовлено через невідповідність визначеним критеріям. Також на чергове засідання комісії вже підготовлено до розгляду заяви ще 60 осіб. А загалом від старту програми – тобто з 1 грудня 2025 року,

через портал «Дія» подано вже 866 заяв від внутрішньо переміщених осіб на отримання такої допомоги.

«Для людей, які через війну втратили свій дім, житло означає значно більше, ніж квадратні метри. Це про безпеку, стабільність, можливість знову будувати своє життя і відчувати опору під ногами. Саме тому така підтримка є надзвичайно важливою – вона допомагає родинам не жити в постійній тимчасовості, а отримати шанс на власний простір і новий початок», – зазначила керівниця управління соціального захисту Львівської міської ради Тетяна Колесник.

***

06.04.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/kirovogradschina-posilyue-sotsialnij-zahist-plani-ta-prioriteti-na-2026-rik>

Кіровоградщина посилює соціальний захист: плани та пріоритети на 2026 рік

Під головуванням заступниці начальника Кіровоградської ОВА Катерини Колтунової відбулася координаційна нарада щодо виконання плану пріоритетних завдань у сфері соціальної політики. В режимі онлайн до обговорення долучилися керівники та профільні фахівці з питань соціального захисту районних ВА та територіальних громад.

Під час зустрічі детально розібрали ключові напрямки роботи:

- Підтримка внутрішньо переміщених осіб

На формування житлових фондів для переселенців в області передбачено 36 мільйонів гривень, що дозволить збільшити кількість місць у МТП на 330 ліжок. Особлива увага приділяється маломобільним людям: у Суботцівській громаді впроваджується проєкт «Притулок», а 9 медичних закладів області вже забезпечують довготривалий догляд для 180 внутрішньо переміщених осіб.

- Розвиток системи соціальних послуг

Пріоритетним завданням є залучення відповідних фахівців до кожної громади Кіровоградщини. Це дозволить швидше знаходити людей, які опинилися у складних обставинах, та надавати допомогу саме там, де вони живуть. Також в області успішно працює модель «гроші ходять за людиною», коли держава фінансує конкретну послугу безпосередньо для людини. Це дає можливість мешканцям самостійно обирати необхідну підтримку, а бюджетні кошти спрямовуються саме на оплату цих послуг. Сьогодні такою можливістю вже користуються 30 людей у Заваллівській, Суботцівській та Надлацькій громадах.

- Гуманітарна допомога

Обласний гуманітарний склад продовжує стабільну роботу, забезпечуючи своєчасний розподіл ресурсів. Лише з початку 2026 року було

розподілено понад 9 тонн допомоги на загальну суму 5,54 млн грн. Пріоритетом залишається прозорість та 100% охоплення потреб отримувачів у всіх куточках Кіровоградщини.

- **Захист прав дітей**

Наразі у кожній громаді області функціонує щонайменше одна сім'я патронатного вихователя. Всі служби у справах дітей повністю укомплектовані фахівцями. Подальший розвиток цього напрямку передбачає впровадження моделі виховання «Сімейна домівка», щоб забезпечити дітям умови, максимально наближені до сімейних.

Подальша робота в сфері соціальної політики на Кіровоградщині зосереджена на розширенні міжнародного партнерства, збільшенні частки соціальних послуг, що фінансуються за державними програмами та залученні громад до донорських ініціатив для підтримки українців, які повертаються з-за кордону.

***

08.04.2026

Дніпропетровська обласна військова адміністрація
<https://adm.dp.gov.ua/news/ponad-160-spetsialnostei-na-dnipropetrovshchyni-pereselentsi-mozhut-otrymaty-vaucher-dlia-navchannia-novii-profesii>

Понад 160 спеціальностей: на Дніпропетровщині переселенці можуть отримати ваучер для навчання новій професії

На Дніпропетровщині переселенці можуть освоїти нову професію, спеціальність або підвищити вже наявну кваліфікацію. Для цього Державна служба зайнятості надає спеціальні ваучери на понад 30 тис грн кожен. На ці гроші людина може опанувати одну зі понад 160 спеціальностей. Про це повідомили в ОВА.

Така допомога – разова. Якщо навчання коштує дорожче, різницю можна сплатити самостійно або коштом роботодавця.

Скористатися програмою можуть внутрішньо переміщені особи, які мають професійно-технічну або вищу освіту та не отримували ваучер раніше. При цьому не зареєстровані в Центрі зайнятості як безробітні.

Професію, спеціальність, заклад освіти та форму навчання людина обирає сама. На Дніпропетровщині популярністю користуються такі професії як медсестра, психолог, кухар, електрогазозварювальник, інженер і будівельник.

Щоб отримати ваучер на навчання, потрібно звернутися до найближчого Центру зайнятості або подати заявку онлайн через офіційний сайт установи.

07.04.2026

Чернігівська обласна державна адміністрація

<https://cg.gov.ua/index.php?id=542531&tp=page>

«Стійке населення»: Фонд «Партнерство за сильну Україну» реалізовуватиме на Чернігівщині нову ініціативу

До жовтня 2027 року на Чернігівщині триватиме впровадження II фази програми «Партнерство за сильну Україну». Йдеться, зокрема, про швидке реагування на надзвичайні ситуації, відновлення соціальної інфраструктури, стабільну роботу підприємств житлово-комунального господарства та підтримку економічної стійкості.

Важливою ініціативою, спрямованою на соціальний захист громадян, є проєкт «Стійке населення». Вчора, 6 квітня, його представники з робочим візитом перебували на Чернігівщині. Можливі напрями подальшої співпраці обговорили на зустрічі в ОВА.

«Фокус нашого проєкту – безбар'єрність, соціальні послуги, цивільні простори і все, що спрямовано на згуртованість громад. Ми зосереджені на внутрішньо переміщених особах, ветеранах, людях з інвалідністю та старшого віку, а також молоді», – розповів директор проєкту «Стійке населення» Олексій Михайличенко.

Керівники профільних структурних підрозділів ОДА актуалізували потреби у сферах, де можлива така співпраця. Наприклад, створення маршрутів безбар'єрності. Тут, за словами старшої менеджерки проєкту «Стійке населення» Ксенії Ярошенко, експертна допомога у розробці безбар'єрних маршрутів надаватиметься для Новгород-Сіверської, Сновської та Городнянської громад, обраних шляхом відкритого конкурсу.

Також серед можливих напрямів – безбар'єрність закладів культури (облаштування пандусами, підйомниками, табличками шрифтом Брайля тощо) та місць тимчасового проживання ВПО, розвиток інклюзивних бібліотечних фондів, забезпечення соцзакладів укриттями, розбудова просторів турботи про ветеранів, дооснащення ветеранських осередків та інше.

«Програма «Партнерство за сильну Україну» – це про надійність та ефективність, швидке реагування та якісну роботу у складних ситуація. Зокрема, це допомога у відновленні закладів соціального спрямування, освіти, культури та медицини, підтримка об'єктів критичної інфраструктури. Щиро дякую, що пліч-о-пліч з нами вже стільки років», – наголосила заступниця голови ОДА Жанна Шерстюк.

***

08.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/do-200-tysyach-hryven-kompensatsiyi-pershoho-vnesku-za-yeoseleyu-mozhut-otrymaty>

До 200 тисяч гривень компенсації першого внеску за «Оселею» можуть отримати жителі Старобільської громади

Міською цільовою програмою надання грошової компенсації для часткового відшкодування суми першого (початкового) внеску за іпотечними кредитами для внутрішньо переміщених осіб – мешканців Старобільської міської територіальної громади за державною іпотечною програмою «Оселя» на 2026 рік передбачено фінансування в розмірі 1 млн грн.

Згідно з нею, ВПО надається грошова допомога на компенсацію першого внеску за іпотечним кредитом у розмірі 30 %, але не більше 200 000 грн.

***

11.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/osvita-luhanshchyny-vtracheni-stiny-zberezheni-lyudy-tsyfry-vraty-ta-nova-model-u>

Освіта Луганщини: втрачені стіни, збережені люди – цифри, втрати та нова модель у релокації

Сьогодні – другий матеріал циклу, присвяченого аналізу ключового програмного документа регіону – «Стратегії розвитку Луганської області на 2021-2027 роки». Освітня інфраструктура Луганської області за останнє десятиліття зазнала трьох послідовних ударів: 2014 рік, 2022 рік і постійні обстріли. Кожен із них відкидав регіон назад. Зруйновані школи, спалені дитячі садки, розбомблені університети – це не просто втрата будівель. Це втрата майбутнього. Але Стратегія фіксує й інше: попри руйнування, освітня сист

Сьогодні – другий матеріал циклу, присвяченого аналізу ключового програмного документа регіону – «Стратегії розвитку Луганської області на 2021-2027 роки».

Освітня інфраструктура Луганської області за останнє десятиліття зазнала трьох послідовних ударів: 2014 рік, 2022 рік і постійні обстріли. Кожен із них відкидав регіон назад. Зруйновані школи, спалені дитячі садки, розбомблені університети – це не просто втрата будівель. Це втрата майбутнього.

Але Стратегія фіксує й інше: попри руйнування, освітня система вижила. І сьогодні формується новий феномен – «Освітній осередок Луганщини в релокації».

ДО 2022 РОКУ: СКОРОЧЕННЯ, АЛЕ ВІДНОСНА СТАБІЛЬНІСТЬ

Щоб зрозуміти масштаб катастрофи 2022 року, треба побачити, що відбувалося раніше. Після 2014 року освітня мережа області скоротилася кардинально. До початку антитерористичної операції в області діяла потужна система: 548 дошкільних закладів, 714 загальноосвітніх шкіл, 109 позашкільних, 78 професійно-технічних та 34 вищі навчальні заклади.

Внаслідок тимчасової окупації частини території мережа зазнала значного скорочення. Зникли 251 заклад дошкільної освіти, 307 шкіл, 27 професійних училищ, 17 закладів вищої освіти I–II рівнів акредитації та 8 університетів III–IV рівнів.

На підконтрольній українській владі території у 2015 році залишилося 237 дитячих садків (проти 548) та 308 шкіл (проти 714). Кількість учнів упала зі 170,9 тис. до 58,6 тис. – на 65,7%. 21 заклад освіти довелося фізично переміщувати.

Проте до 2021 року ситуація частково стабілізувалася. Мережа дошкільних закладів зростає до 270, а кількість дітей у них – до 13,6 тис. Шкіл стало 273, учнів – 55,4 тис. Працювали 18 закладів професійної освіти, 17 – фахової передвищої, 6 – вищої (здобувачів – 13,8 тис.). Здавалося, система адаптувалася до нових реалій.

Але це була хитка рівновага. У Стратегії зазначається: мережа потребувала оптимізації, комп'ютеризації, посилення психологічної служби. Особливо гостро стояло питання освіти дітей, які залишилися на тимчасово окупованих територіях.

2022–2025: НОВИЙ УДАР І МАСОВЕ ПЕРЕМІЩЕННЯ

Усі 252 школи, що працювали станом на 24 лютого 2022 року, опинилися на окупованій території. 111 із них (44%) зазнали пошкоджень, 11 – зруйновані повністю. 66 будівель дитячих садків пошкоджено, 5 – знищено. 50 об'єктів закладів вищої освіти також постраждали.

Але найпоказовіша цифра – не руйнування, а функціонування. Станом на 2024/2025 навчальний рік на підконтрольній території функціонують 83 школи. 82 з них – у дистанційному режимі. Лише один ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою працює очно.

40% дітей, які навчаються в луганських школах, фізично перебувають за межами України. Їхній зв'язок із батьківщиною – це вчитель, який веде урок через екран, і школа, яка існує лише в реєстрі. Це безпрецедентний виклик для збереження української ідентичності.

ПРОФЕСІЙНА, ФАХОВА ТА ВИЩА ОСВІТА: РЕЛОКАЦІЯ ЯК РЯТУВАЛЬНЕ КОЛО

На початку 2022 року в Луганській області функціонували 18 закладів професійної освіти: 3 вищі професійні училища, 14 професійних ліцеїв та 1 відокремлений підрозділ університету. Після 24 лютого майнові комплекси всіх закладів залишилися на окупованих територіях, зазнали значних пошкоджень і руйнувань.

На підконтрольну територію тимчасово переміщено та дистанційно здійснюють освітню діяльність 10 закладів. У 2024/2025 навчальному році через відсутність контингенту припинив роботу ще один заклад.

Із 17 закладів фахової передвищої освіти, які працювали до 2022 року, всі продовжили роботу в релокації – на базі закладів-партнерів у безпечніших регіонах України. Контингент здобувачів скоротився з 6,8 тис. (2020) до 3,8 тис. (2024). Але система зберіглася.

Найбільш показова історія – з вищою освітою. У 2015 році в області налічувалося 8 закладів вищої освіти. До 2021-го їхня кількість скоротилася до 6. Після 2022 року – до 5. Контингент студентів упав із 15,6 тис. (2019) до 11,9 тис. (2024).

Але п'ять університетів, які залишилися, продовжують працювати. Вони перемістилися вдруге (перша хвиля була після 2014 року) – тепер у відносно безпечні міста України: Київ, Дніпро, Полтаву, Львів. Саме ці заклади, разом із коледжами, мають стати ядром «Освітнього та наукового осередку Луганщини в релокації» – концепції, яку Стратегія визначає як основу майбутнього відродження.

Стратегія фіксує болючу проблему, яку часто залишають за дужками: втрата наукового потенціалу. Це не просто про кількість викладачів. Це про здатність готувати кваліфіковані кадри для відновлення регіону.

Близько 60% викладачів переміщено або евакуйовано у 2022-2023 роках. Понад 30% науковців працевлаштувалися в інших регіонах України або за кордоном. Частина закладів вищої освіти припинила наукову діяльність через відсутність лабораторної бази та наукового обладнання.

Потреби у відновленні сфери освіти та науки, за оцінкою Четвертої швидкої оцінки завданої шкоди та потреб на відновлення (RDNA4) станом на 31.12.2024, становлять 2,749 млрд дол. США. Завдана шкода – 1,243 млрд дол. США. Прямі збитки – 217,8 млн дол. США.

ЩО ДАЛІ? ОСВІТНІЙ ОСЕРЕДОК ЯК СТРАТЕГІЯ ВИЖИВАННЯ

Стратегія пропонує не просто відновлювати зруйноване, а створювати нову модель. Розбудова якісної системи освіти, орієнтованої на підтримку та розвиток людського капіталу Луганщини в умовах переміщення та відновлення після деокупації передбачає три ключові завдання.

Перше – забезпечення рівного доступу та підвищення якості дошкільної та загальної середньої освіти, зокрема через дистанційні форми навчання. Йдеться не просто про «онлайн-уроки», а про оснащення укриттів, STEM-лабораторій, інклюзивних ресурсних кімнат, навчання педагогів цифровій дидактиці. Планується створення освітніх хабів для дітей ВПО та масштабні програми підвищення кваліфікації вчителів з фокусом на STEAM, інклюзію та цифрові навички.

Друге – формування «Освітнього та наукового осередку Луганщини в релокації». Це передбачає створення інтегрованого кампусу релокованих закладів передвищої, вищої та професійної освіти в приймаючих областях. Спільні лабораторії, коворкінги, бібліотеки, сервісні офіси для студентів.

Інтеграція в європейський освітній простір через програми мобільності, подвійні дипломи, стипендіальні та грантові програми. Запуск мережі університетів-партнерів Луганщини. Створення єдиного цифрового порталу релокованих закладів освіти.

Третє – трансфер знань і налагодження співпраці між релокованими вищими закладами освіти Луганщини та закладами освіти країн-партнерів. Планується створення інноваційного хабу Луганщини з лабораторіями прикладних досліджень, FabLab, технологічними майстернями. Підтримка стартапів, прототипування, інкубація проєктів. Участь у програмах Erasmus+, Horizon Europe, CEERUS.

Окреме завдання – створення STEM-лабораторій у школах, коледжах та ЗВО, а також розробка нових професійних стандартів у партнерстві з бізнесом. Луганщина має перейти від режиму «виживання» освітньої системи до її стратегічної трансформації.

«Освітній осередок Луганщини в релокації» – це не тимчасове пристанище. Це стратегічний проєкт, який має утримати молоде покоління в українському освітньому просторі, дати йому якісні знання та сформувати в ньому ідентичність, яка потягне назад – додому.

***

08.04.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/zabezpechennia-zhytlo-m-v-po-v-oda-vidbulosia-zasadannia-koordinatsiinoi-komisii>

Забезпечення житлом ВПО: в ОДА відбулося засідання координаційної комісії

7 квітня в Івано-Франківській обласній державній адміністрації відбулося засідання координаційної комісії з обліку об'єктів нерухомого майна, придатних для проживання внутрішньо переміщених людей.

Провів його заступник голови облдержадміністрації, голова комісії Вадим Созоник.

Учасники розглянули акти обстеження нерухомості, підготовлені комісіями при Коломийській та Косівській районних військових адміністраціях. Представники районів прозвітували про результати, зокрема щодо кількості об'єктів, які можуть бути використані для проживання ВПО після проведення реконструкції або капітального ремонту.

Під час засідання детально проаналізували технічний стан будівель, їхню придатність до відновлення та можливості подальшого використання. Окрему увагу приділили земельним ділянкам.

За підсумками засідання:

- визначено об'єкти, які доцільно відремонтувати та переобладнати під житло для ВПО;

- окреслено перелік земельних ділянок, перспективних для використання після зміни цільового призначення;
- погоджено подальші кроки щодо підготовки об'єктів до експлуатації.

Робота координаційної комісії триває в межах реалізації державної політики підтримки ВПО та створення належних і умов для їх проживання.

***

09.04.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/rozvytok-reabilitatsiinykh-posluh-ta-mozhlyvosti-budivnytstva-i-remontu-zhytla-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-osib-obhovoryly-pid-chas-zustrichi-z-predstavnykamy-mizhnarodnoho-fondu-move-ukraine>

Розвиток реабілітаційних послуг та можливості будівництва і ремонту житла для внутрішньо переміщених осіб обговорили під час зустрічі з представниками міжнародного фонду «Move Ukraine»

Розвиток реабілітаційних послуг та можливості будівництва і ремонту житла для внутрішньо переміщених осіб обговорили під час зустрічі з представниками міжнародного фонду «Move Ukraine».

У Чернівецькій ОВА відбулася зустріч заступників начальника Чернівецької ОВА Романа Гребі та Оксани Симак, представників профільних структурних підрозділів Чернівецької ОВА та міжнародного фонду «Move Ukraine».

«Move Ukraine» – благодійна організація, яка піклується про внутрішньо переміщених українців, які втратили свої домівки і потребують підтримки, створює сучасні реабілітаційні центри для ветеранів та людей, які постраждали від війни. На території Чернівецької області вже започаткована співпраця з фондом. Зокрема, на території КНП «Кіцманська багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування» облаштований модульний реабілітаційний центр. Він став важливим осередком підтримки для ветеранів та пацієнтів, які потребують відновлення. За кошти КНП «Кіцманська багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування» та донорів проєкту – The Nimira Charitable Fund – Norwegian Private Donors Group – Canada-Ukraine Foundation – Waste to Wonder створені відповідні умови та придбане обладнання.

Створення нових реабілітаційних просторів – один з пріоритетних напрямів співпраці з міжнародними партнерами. Зокрема, під час зустрічі запропонували розглянути для подальшої взаємодії у цьому напрямі Глибоцьку та Кельменецьку багатопрофільні лікарні. Цьогоріч послуги реабілітації у стаціонарних умовах надають 14 закладів охорони здоров'я Чернівецької області, в амбулаторних умовах – 21 заклад.

Окрім того, йшлося про забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які знайшли прихисток на Буковині. Наразі у Чернівецькій області функціонують 59 місць тимчасового проживання загальною місткістю 3058

ліжко-місць. Тривають роботи з розгортання додаткових 373 місць у громадах області. З представниками благодійного фонду обговорили можливості інвестування у будівництво та ремонт будівель для проживання ВПО.

***

10.04.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/na-bukovyni-vidkryly-modulne-mistechko-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-osib>

На Буковині відкрили модульне містечко для внутрішньо переміщених осіб

У селі Черногузи Вижницької міської територіальної громади завершили реалізацію проєкту зі створення модульного містечка для внутрішньо переміщених осіб. Ініціатива стала можливою завдяки співпраці Товариства Червоного Хреста України, Чернівецької обласної військової адміністрації та Вижницької міської ради в межах укладеного Меморандуму про партнерство.

Проєкт реалізували за підтримки Італійського та Українського Червоного Хреста. Його основна мета – забезпечення належних умов для тимчасового проживання громадян, які були змушені покинути свої домівки через збройну агресію російської федерації проти України. Загальна вартість реалізації проєкту становить понад 17,5 млн грн. З обласного бюджету спрямовано 3 млн грн у межах співфінансування відповідно до укладеного меморандуму.

Ключі від нового житла його мешканцям вручили заступниця начальника Чернівецької ОВА Оксана Симак, Анатолій Комірний – заступник Міністра соціальної політики України та Валентина Зозуля – Голова Державної служби України у справах дітей.

У Черногузах облаштували 23 модульні будинки. З них 3 – площею 135 кв.м. кожен. У них будуть розміщені дитячі будинки сімейного типу. Загалом у модульному містечку зможуть поселитись близько 120 внутрішньо переміщених осіб.

«Всі будиночки забезпечені необхідними інженерними мережами та базовими умовами для проживання, зокрема електропостачанням, водопостачанням, водовідведенням та опаленням. Реалізація цього проєкту є важливим кроком у створенні безпечних і гідних умов проживання для внутрішньо переміщених осіб на території Буковини», – зазначає заступниця начальника Чернівецької ОВА Оксана Симак.

Модульне містечко розташоване в зоні з розвинутою соціальною інфраструктурою. У пішохідній доступності знаходяться ліцей, заклад дошкільної освіти та амбулаторія загальної практики сімейної медицини.

10.04.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/u-ramkakh-robochoho-vizytu-zastupnyk-ministra-sotsialnoi-polityky-simi-ta-iednosti-anatolii-komirnyi-ta-zastupnytsia-nachalnyka-chernivetskoi-ova-oksana-symak-vidvidaly-mistsia-tymchasovoho-prozhyvannia-vnutrishno-peremishchenykh-osib-u-vyzhnytskii-kostryzhivskii-hromadakh-ta-u-misti-chernivtsi>

У рамках робочого візиту заступник Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності Анатолій Комірний та заступниця начальника Чернівецької ОВА Оксана Симак відвідали МТП ВПО у Вижницькій, Кострижівській громадах та у місті Чернівці

У рамках робочого візиту заступник Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності Анатолій Комірний, голова Державної служби України у справах дітей Валентина Зозуля та заступниця начальника Чернівецької ОВА Оксана Симак відвідали місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у Вижницькій, Кострижівській громадах та у місті Чернівці.

Основна мета візитів – моніторинг поточної ситуації у шелтерах, оцінка якості надання соціальних послуг та визначення актуальних потреб їхніх мешканців. Також під час зустрічей обговорили проблемні питання, з якими стикаються громади при утриманні місць тимчасового проживання.

За результатами поїздки напрацьовали конкретні кроки для вирішення виявлених проблем. Зокрема, йдеться про залучення міжнародних донорів для реконструкції та облаштування нових об'єктів для проживання переселенців.

«Ми щоденно працюємо над тим, щоб внутрішньо переміщені особи на Буковині відчували не лише підтримку, а й реальні можливості для відновлення свого життя. Наше завдання – створити безпечні, комфортні умови проживання та забезпечити доступ до всіх необхідних соціальних послуг, особливо для дітей і вразливих категорій населення», – зазначила заступниця начальника Чернівецької ОВА Оксана Симак.

Анатолій Комірний підкреслив, що ефективна координація між Міністерством та органами виконавчої влади на місцях та громадами дозволяє оперативно реагувати на виклики, залучати ресурси міжнародних партнерів.

***

07.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/vadym-filashkin-vidvidav-u-perechyni-na-zakarpatti-dva-relokovani-zaklady-z-donechchynu>

Вадим Філашкін відвідав у Перечині на Закарпатті два релоковані заклади з Донеччини

Дитячий садок «Калинка» та школа з Краматорська працюють завдяки підтримці голови Закарпатської ОДА Мирослава Білецького та голови Перечинської громади Івана Погоріляка.

«Сьогодні мені було надзвичайно приємно побачити результати цієї праці – щасливі очі та радісні усмішки дітей, які мають змогу навчатися вдалині від війни. Це дорогого варте.

«Калинка» – сьогодні єдиний дитсадок області, який працює очно. Тут зроблено якісний ремонт, створено безпечні й комфортні умови. Дбаємо про дітей, щоб навіть у цих умовах вони мали нормальне дитинство. Бачив, як вони навчаються, граються, відновлюються – це не менш важливо, ніж сама освіта.

Поруч – школа, яка стала центром для сотень родин. Тут навчається майже 600 дітей, багато з них – переселенці. Розвивають сучасні напрямки: STEM, робототехніку, цифрові проекти. Діти не просто вчать – вони вже думають про майбутнє країни.

***

09.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/vadym-filashkin-pidpysav-memorandum-shchodovsebichnoi-pidtrymky-relokovanykh-z-donechchynu-osvitnikh-zakladiv>

Вадим Філашкін підписав меморандум щодо всебічної підтримки релокованих з Донеччини освітніх закладів

«Щиро вдячний Віцепрем'єр-міністру – Міністру розвитку громад та територій України Олексію Кулебі, Міністру освіти і науки України Оксену Лісовому та голові Закарпатської ОДА Мирославу Білецькому за послідовну підтримку Донеччини.

Сьогодні разом підписали важливий меморандум про співпрацю, який відкриває нові можливості для Донеччини – в освіті, економіці та підтримці людей.

Це не формальність, а реальний інструмент чотиристоронньої співпраці. Йдеться про підтримку релокованих закладів освіти, підприємств і внутрішньо переміщених людей. Про сучасні навчальні центри, майстерні, підготовку кадрів під потреби ринку, співпрацю з бізнесом і створення умов для життя і роботи.

Окремий акцент – на вирішенні соціальних питань: житло, доступ до послуг, інтеграція людей у громади. Меморандум дозволяє об'єднати ресурси держави, громад і міжнародних партнерів, щоб дати результат тут і зараз», – наголосив Вадим Філашкін.

***

10.04.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/sluzhba-zainiatosti-u-khabakh-pidtrymka-iaka-dopomahaie-rukhatysia-vpered>

Служба зайнятості у хабах: підтримка, яка допомагає рухатися вперед

Для людей, які були змушені залишити свій дім, надзвичайно важливо якомога швидше знайти нову точку опори. Робота фахівців служби зайнятості у гуманітарних хабах Донеччини, яких сьогодні налічується понад 100 по всій країні, дозволяє оперативно реагувати на запити, надавати консультації та супроводжувати вимушено переміщених громадян на шляху до працевлаштування.

Відвідувачі отримують індивідуальну підтримку: від визначення професійних можливостей до підбору актуальних вакансій. Комусь потрібна порада, з чого почати пошук роботи, хтось шукає нові варіанти зайнятості, а для когось актуальною є дистанційна робота – фахівці допомагають знайти рішення у кожному випадку.

Особливу увагу приділяють професійному розвитку. Служба зайнятості інформує про можливості навчання та підвищення кваліфікації. Завдяки ваучерам люди можуть безкоштовно здобути нову професію або адаптувати свій досвід до умов сучасного ринку праці.

Фахівці служби зайнятості Донеччини самі пройшли шлях евакуації, тому добре розуміють кожного, хто шукає підтримки.

Щодня до хабів звертаються люди, і для багатьох із них знайомство зі службою зайнятості стає першим кроком до змін. Хтось знаходить роботу, хтось обирає новий професійний шлях, а хтось наважується розпочати власну справу.

Тільки цього року безпосередньо у хабах отримали послуги служби зайнятості більше 3 тисяч людей, за нашої підтримки працевлаштовані понад 300 пошукачів, 72 людини проходять профнавчання, ще 33 – навчаються за ваучерами.

***

07.04.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/79-ditey-z-chysla-vrazlyvykh-katehoriy-otrymayut-hroshovu-dopomohu-vid-lysuchanskoji>

79 дітей з числа вразливих категорій отримують грошову допомогу від Лисичанської громади

Її нададуть 27 батькам та законним представникам дітей.

Кошти на загальну суму 212 тис. грн виплатять 79 дітям віком до 18 років.

Зокрема:

- двом дітям-сиротам (3 тисячі гривень на дитину);
- 31 дитині, позбавленій батьківського піклування (3 тисячі гривень на дитину);
- сімом дітям з інвалідністю (5 тисяч гривень на дитину);
- 39 дітям з багатодітних сімей (2 тисячі гривень на дитину).

Від початку року грошова підтримка в рамках міської програми соціального захисту населення за рахунок коштів бюджету громади надана суму 862 тис. грн – 135 сім'ям на 304 дитини.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

07.04.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/novosti-mir/orban-zaznae-rozgromu-pershi-rezultati-pidrahunku-golosiv-na-viborah-v-ugorschini.htm>

Українці активно займають керівні посади в Польщі: біженці очолили 1100 магазинів популярної мережі

Близько 1100 українців уже керують магазинами Żabka, і лише за рік до них приєдналися майже 600 нових підприємців. У результаті кожен десятий магазин мережі в Польщі працює під управлінням українців, що свідчить про їхню стрімко зростаючу роль у бізнесі країни.

Про це пише місцеве видання Wiadomości Handlowe. Темпи зростання вражають, лише за останній рік до франчайзингової моделі приєдналися майже 600 нових українських підприємців.

Українці стали другою за чисельністю групою партнерів мережі після самих поляків. Фактично вони вже формують значну частину

підприємницького середовища в одному з найбільш динамічних сегментів польського ритейлу.

За даними компанії, приблизно кожен десятий магазин Żabka у Польщі сьогодні працює під керівництвом українця або українки, це показник, який ще кілька років тому здавався малоімовірним. Загалом мережа демонструє стрімке розширення, на кінець 2025 року вона налічувала понад 12 тисяч торгових точок, включно з магазинами за межами Польщі.

Лише за один рік було відкрито понад тисячу нових об'єктів і значна частина з них працює саме за франчайзинговою моделлю. Більшість українських франчайзі – це не нові мігранти, а люди, які давно живуть у Польщі та поступово будували свій економічний фундамент, зокрема:

- 44% проживають у країні від 7 до 10 років;
- 32% – від 4 до 6 років;
- лише близько 15% перебувають у Польщі менше трьох років.

Частина з них уже мала досвід у бізнесі ще в Україні – керувала магазинами або невеликими торговими мережами. Для багатьох франшиза стала логічним кроком після переїзду. Франчайзинг Żabka приваблює підприємців кількома факторами:

- низький поріг входу порівняно з відкриттям бізнесу «з нуля»;
- підтримка з боку компанії;
- стабільний попит на формат «магазин біля дому»;
- чітко вибудована бізнес-модель.

Саме це дозволяє мігрантам швидше інтегруватися в економіку країни та отримати стабільний дохід. За даними польських джерел, лише у 2025 році громадяни України зареєстрували близько 33 тисяч нових компаній у Польщі – це приблизно 10% від усіх нових бізнесів у країні.

***

10.04.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/novosti-mir/orban-zaznae-rozgromu-persh-rezultati-pidrahunku-golosiv-na-viborah-v-ugorschini.htm>

Проконсультують щодо повернення в Україну: в країні ЄС відкривають перший Центр єдності для біженців

Перший у Європі Центр єдності українців відкриється 15 квітня у Берліні, Німеччина. В ньому можна буде отримати консультації з повернення та інтеграції, а також долучитися до освітніх та культурних заходів.

Про це повідомляє офіційний Telegram-канал Міністерства соціальної політики України. Там нагадали, що під тимчасовим захистом у країнах ЄС перебуває понад 4,3 мільйона українців, а найбільше – саме в Німеччині – 1,2 мільйона.

«Ми хочемо, щоб Центр у Берліні став простором для збереження зв'язку наших громадян з Україною, а також місцем, де можна отримати

перевірену інформацію для ухвалення рішення про повернення додому», – пояснив Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін.

У Центрі, зокрема, можна буде:

- отримати консультації Пенсійного фонду України щодо питань, пов'язаних із пенсіями, житловими субсидіями, пільгами;
- відвідувати регулярні заходи для дітей та молоді на основі української скаутської моделі.

Повідомлення про відкриття Центру єдності для біженців.jpg

Після відкриття простір працюватиме у тестовому режимі. Слідкувати за оновленнями його роботи закликають на офіційній Facebook-сторінці

Стратегія повернення українців з-за кордону

Україна та Європейський Союз готуються до завершення дії Директиви про тимчасовий захист, яка офіційно триватиме до березня 2027 року. Основна мета спільної стратегії полягає у створенні прозорого та передбачуваного механізму або переходу від тимчасових статусів, або поверненню українців додому.

В основі цієї співпраці лежать принципи єдності, гідності та партнерства, що мають на меті зберегти зв'язок біженців із батьківщиною та забезпечити їхню успішну інтеграцію або повернення. Окремі країни ЄС уже впроваджують власні механізми для зміни статусу українців.

Наприклад, Польща пропонує трирічні дозволи на проживання тим, хто перебуває під захистом понад рік, навіть без наявності робочого контракту. Чехія надає можливість тривалого перебування переважно висококваліфікованим фахівцям.

Німеччина, де зосереджена найбільша кількість українців, активно інтегрує їх у власний ринок праці. Українська влада наголошує на важливості того, щоб наші громадяни за кордоном не сприймалися як тягар, а відчували себе активними учасниками європейського майбутнього, зберігаючи при цьому соціальну згуртованість для майбутньої реінтеграції в Україні.

Які ще зміни запроваджує Німеччина для українців

Німеччина для українських біженців та інших іноземців навесні 2026 року запровадить біометричну систему контролю EES. Основні нововведення стосуються правил перетину кордону та банківського обслуговування.

З квітня у німецьких аеропортах та морських портах на повну потужність запрацює автоматизована система в'їзду/виїзду EES (Entry/Exit System). Українці (як громадяни країни, що не входить до ЄС) під час проходження контролю будуть зобов'язані здавати відбитки пальців та робити цифрове фото обличчя.

Інформація зберігатиметься в базі протягом трьох років. Очікується, що через нову процедуру час проходження контролю збільшиться. Мандрівникам радять закладати додатковий час на поїздку, особливо у великих хабах, як-от Франкфурт чи Мюнхен.

Також змінюються умови користування популярною бонусною програмою Miles & More (накопичення миль для перельотів Lufthansa, Austrian

Airlines та ін.). Програма переходить від банку Deutsche Kreditbank (DKB) до Deutsche Bank.

Кредитні картки DKB перестануть підтримувати ці бонуси до кінця квітня 2026 року. Щоб зберегти бонуси, українцям доведеться відкривати рахунок у Deutsche Bank, що передбачає нову перевірку кредитоспроможності та підтвердження офіційних доходів. Це може стати проблемою для тих, хто не має стабільної роботи в Німеччині.

***

08.04.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/press-conference/1157739.html>

Лише 16% місцевих програм підтримки ВПО мають чіткі та вимірювані показники – завідувач Лабораторії протидії дезінформації КНЕУ

Лише 16% місцевих цільових програм підтримки ВПО мають чіткі та вимірювані показники, навіть в документах немає ключових показників ефективності (КРІ), повідомив завідувач Лабораторії протидії дезінформації КНЕУ Віталій Кулик.

«В чому основна проблема цих цільових програм? По-перше, що спеціальні програми працюють краще, ніж згадка про ВПО в загальних програмах. Лише 16% місцевих цільових програм мають чіткі та вимірювані показники ефективності. Тобто навіть в документах немає КРІ. 54% програм показники мають формальний характер, декларативний», – сказав Кулик на пресконференції в агентстві «Інтерфакс-Україна» у середу.

Він навів приклад того, що десяток місцевих цільових програм «особливо одної області» є модельні.

«Тобто взяли за зразок, і в деяких навіть по недоляду ті самі показники дописували, і навіть забули змінити назву району в деяких програмах. Просто переписували, копіювали. 30% взагалі відсутні, навіть згадка про ВПО. Лише 10% представників місцевої влади на постійній основі залучають неурядові та міжнародні організації до реалізації місцевих цільових програм», – зазначив Кулик.

За його словами, рівень інклюзивності, коли представники спільнот ВПО беруть участь в розробці місцевих цільових програм – достатньо низький, «попри декларативність органів місцевого самоврядування, що вони враховують позиції ВПО».

У свою чергу, народний депутат України, співзасновник ГО «ВПО України» Сергій Козир зазначив, що досі немає жодного органу або міністерства, які могли би назвати точну кількість внутрішньо переміщених осіб.

«Є координаційний центр, який в першу чергу приймає якісь заявки від людей, які переміщуються з зони бойової дій, але він тепер на Міністерстві

відновлення, адмініструє зараз Міністерство соціальної політики. Приймає один, передає іншому, а третій ще виплачує. Міністерство освіти своє робить, а Міністерство здоров'я робить своє, і зрештою виходить людина неприлаштована», – сказав він на пресконференції в агентстві «Інтерфакс-Україна».

Народний депутат України, співголова міжфракційного об'єднання «ВПО України» у Верховній Раді України Максим Ткаченко повідомив, що виплата у 3 тисячі гривень для дітей переселенців наразі доступна лише для тих, хто мав повторне переміщення після 2022 року.

«Це якраз йде про дискримінацію і про розподіл внутрішньо переміщених осіб на «такі і не такі», на ті – яким потрібна допомога, і ніби за версією уряду і деяких міністрів – на ті родини, які повинні були вже адаптуватися», – сказав він на пресконференції в агентстві «Інтерфакс-Україна».

***

09.04.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1157946.html>

Перші родини ВПО отримали квартири у модульному містечку від УЧХ на Сумщині

Перші родини внутрішньо переміщених осіб (ВПО) отримали квартири у модульному містечку від Українського Червоного Хреста (УЧХ) на Сумщині.

«Перші 10 родин з категорії внутрішньо переміщених осіб заселилися до квартир у модульному містечку, яке буде Український Червоний Хрест на Сумщині», – повідомив УЧХ у Фейсбуці у четвер.

УЧХ вже передав у комунальну власність Сумської міської громади два будинки на 32 квартири. Наприкінці березня введено в експлуатацію ще один будинок. Планується зведення ще трьох будинків. Загалом проектом передбачено 96 квартир для людей, які через повномасштабну агресію Російської Федерації проти України змушені були залишити свої домівки.

Проєкт реалізується УЧХ за підтримки Шведського Червоного Хреста, Шведського агентства з питань міжнародної співпраці та розвитку SIDA у партнерстві з місцевою владою.

***

12.04.2026

Интерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/economic/1158605.html>

Улютін: щоб не проходити ідентифікацію щороку, потрібно перевести пенсійну справу з ТОТ

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін заявляє, що для того, щоб не проходити ідентифікацію щороку, потрібно перевести пенсійну справу з тимчасово окупованих територій (ТОТ) на підконтрольну територію за місцем фактичного проживання.

«Після попередніх рішень Пенсійний фонд України відновив виплати тим, хто пройшов фізичну ідентифікацію та не подав заяву про неотримання виплат від РФ. Переважна більшість людей подала таку заяву, тому виплати для них продовжені», – написав Улютін в мережі Facebook, по результатам зустрічі з громадськими організаціями щоб вдосконалення процедуру ідентифікації пенсіонерів з ТОТ і ВПО.

За словами міністра в подальшому буде розширено перелік випадків, коли не потрібно щороку повторно проходити ідентифікацію, наприклад, якщо людина оновлювала військово-облікові дані або проходила інші державні перевірки, то цього буде достатньо для підтвердження, що вона перебуває на підконтрольній території і не отримує виплати від РФ

«Ці та інші зміни закріпимо на рівні законодавства. Спільно з громадськими організаціями готуємо пропозиції, щоб зменшити бюрократію. Очікуємо фінальних напрацювань від колег і вийдемо з узгодженою позицією», – написав він.

Крім того, Улютін розповів, що невдовзі за підтримки партнерів буде запущено навчання працівників Пенсійного фонду, щоб мінімізувати помилки через людський фактор і покращити обслуговування людей.

Як повідомлялося, пенсіонерам, які проживають на тимчасово окупованих територіях чи виїхали з них на підконтрольну Україні територію чи за кордон, необхідно було до 1 квітня 2026 року подати до Пенсійного фонду України повідомлення про неотримання виплат від Росії, в іншому випадку виплату пенсії або страхової виплати у квітні буде призупинено.

***

11.04.2026

LIGA.net.

<https://news.liga.net/ua/politics/news/ponad-100-munitsypalitetiv-niderlandiv-ne-proponuiut-zhytla-bizhentsiam-uriad-reahuie>

Понад 100 муніципалітетів Нідерландів не пропонують житла біженцям. Уряд реагує

Міністр у справах біженців Нідерландів Барт ван ден Брінк заявив, що змушуватиме муніципалітети створювати місця для шукачів притулку. Про це він сказав у програмі Nieuwsuur, яка вийшла 11 квітня на державному мовнику NOS.

За даними нідерландського уряду, більшість муніципалітетів у країні наразі не виконують домовленостей згідно з законом, що регулює розподіл шукачів притулку. Більш як 100 муніципалітетів взагалі не надають притулку.

Ван ден Брінк 9 квітня вже вдруге за весну розіслав листи до всіх муніципалітетів. «Я повідомив усім муніципалітетам, як у них ідуть справи. І попросив усі ті муніципалітети, які досі не виконували своїх зобов'язань: повідомте нам, чому так сталося», – каже урядовець.

Якщо й на етапі нагляду уряду нічого не зміниться, міністр сам призначить місця розміщення, і муніципалітети зобов'язані будуть прийняти там шукачів притулку.

Наскільки Нідерландам бракує місць для біженців

Міністерство у справах біженців та Центральний орган з приймання шукачів притулку (COA) заявляють, що найближчим часом COA забракне 4500 місць, а до кінця літа – майже 8000. А ще деякі об'єкти притулків закриваються, тому протягом найближчих 1,5 року потрібно знайти ще близько 38 000 місць.

Чому це важливо. У грудні було відомо, що уряд Нідерландів хоче закрити пункти розміщення для українських біженців якомога швидше після того, як у 2027 році закінчиться термін дії правил спеціального захисту Євросоюзу.

Згідно з планами уряду 135 000 українців у Нідерландах отримають трирічні дозволи на проживання з березня 2027 року, але муситимуть самі оплачувати житло та послуги з охорони здоров'я.

У цілому країни, які раніше активно надавали підтримку українцям, починають запроваджувати обмеження. У серпні 2025 року LIGA.net проаналізувала, як живуть українські біженці в Німеччині, й розібралася, чому їм складно знайти роботу в цій країні.

***

09.04.2026

LIGA.net.

<https://www.liga.net/ua/politics/opinion/kherson-trymatys-ne-oznachaie-zhyty>

Херсон: Триматись – не означає жити

Ситуація в Херсоні реально ускладнюється. І не тільки через обстріли.

Зараз на місяць по Правобережній Херсонщині прилітає близько 2000 дронів, а Правобережна Херсонщина – це лише 30% усієї території області. Плюс ще 2500 артилерійських, ракетних і мінометних снарядів.

Разом – більше ніж 4500 ударів по крихітній території щомісяця. Щодня.

Тільки за одну добу квітня росіяни випустили по Херсонщині 743 FPV-дрони. Те, що відбувається з цивільними, американська режисерка Заріна Забріскі назвала полюванням на людей і зробила про це фільм Human Safari, який зараз показують у всьому світі. Його важко дивитися, але точно треба знати всім, про що він. Бо це не «кіно», це – мої сусіди.

Водночас кількість мешканців не змінилася – ані після підриву Каховської ГЕС у 2023 році, ані після всіх наступних криз. Ті самі 120 000 – 130 000. Через усі зими, всі обстріли, зруйновану інфраструктуру, знищений міст на Острів.

Люди залишаються. Чому? Відповідь – далі. І вона болюча.

Хто тримає місто

Якщо чесно, основних гравців двоє: влада і неурядовий сектор. Є ще бізнес – і його роль не треба недооцінювати, адже працюють магазини, ресторани, пошта. Бізнес дає нам всім те відчуття, що життя триває – це важливий фактор психологічної підтримки містян.

Але системно місто тримається на громадських організаціях та локальній владі. Саме вони працюють для людей і серед людей, саме їм довіряють міжнародні донори. Локальні НУО та благодійні фонди залучають чималі ресурси з-за кордону, створюють можливості для заробітку, фактично підтримують регіональну економіку.

Я скажу без хибної скромності: без підтримки іноземних урядів та гуманітарних фондів ГО «Місто сили» не змогла б виплатити понад 24 млн грн екстреної та зимової грошової підтримки 1865 мешканцям. Ці гроші повертаються в регіональну економіку через той самий бізнес. Це не благодійність заради звіту – це кровообіг нашої громади.

Чому люди не їдуть

Щомісяця з Херсона евакуюються 50-60 людей (з них 44,5% – люди похилого віку, 10,4% – діти та 7,7% – люди з інвалідністю). З десятків тисяч. І приблизно така ж кількість повертається. Навіть на тиждень, хоча б просто побути у себе вдома. І потім знову назад. Чому не їдуть? Бо вже їхали.

Херсонці мають найбільший досвід внутрішнього переміщення в Україні. Вони пройшли через окупацію, евакуацію і повернення назад, додому – тому що «там не склалося». Вони повернулися з негативним досвідом: за дев'ять місяців від початку повномасштабного вторгнення до деокупації в листопаді 2022 року ніхто так і не спромігся створити системи реінтеграції ВПО в громадах, що дають прихисток. Люди почувалися там нікому не потрібними – чужими у себе в Україні (нехай і в іншому місті).

Тепер, коли пропонуєш виїхати навіть хворим, які лежать, відповідь одна: «Там нас не чекають. Там ми ніхто».

Покинуті батьки й переповнені лікарні

У Херсоні зараз непропорційно багато літніх людей. Їхні діти виїхали. Частина телефонує до лікарень і просить: «Візьміть батьків, догляньте». Завідувачка однієї з лікарень розповідала мені: «Ми виконуємо функцію хоспісу. В нас немає показань до лікування цих людей, але вони лежать у

коридорах і кабінетах, тому що більше нікуди». Геріатричних місць немає. Рук немає.

А запити надходять постійно. Половина мешканців області (майже 60 000) – люди старше за 60 років. Додайте ще 48 000 ВПО, 10 000 осіб з інвалідністю та понад 11 000 дітей – маємо дуже сумну демографічну мапу регіону.

Понад 48 000 ВПО без підтримки

Окремо хочеться поговорити про те, що в області зараз проживають понад 48 000 внутрішньо переміщених осіб з інших громад Херсонщини, зокрема з окупованих територій.

Живуть у сусідів, орендують житло, шукають роботу. Системної підтримки, розселення, працевлаштування, соціальних послуг майже немає. За нашими спостереженнями, 20-40% з них мають системну (регулярну) підтримку в Херсонській області. Це переважно визначені вразливі категорії населення, зокрема внутрішньо переміщені особи, люди похилого віку, особи з інвалідністю та сім'ї з дітьми.

Водночас значна частка населення залежить від стихійної допомоги, яка надається переважно у відповідь на надзвичайні події, зокрема обстріли, руйнування житла, екстрені евакуації та інші кризові ситуації.

Особлива тема – колективні центри (гуртожитки для ВПО, якщо по-простому). В Киселівському центрі, наприклад, живуть 250 людей. Місяцями. Хоча процедура передбачає три дні. Немає роботи, немає зайнятості. Шириться алкоголізм, спалахує насильство.

Приїжджали психологи-«одноденки», ставили галочки у звіти – і їхали. Стабільної, тривалої роботи з мешканцями шелтерів немає. Є дах, гігієна, де-не-де – харчування. А реабілітації немає. І люди щодня втрачають сенс.

На це місце приходять залежність і агресія. Карати за це – безглуздо. Це не вибір – це реакція на травму. Але й виселити не можна. Бо нікуди.

Це – системна пастка без системного виходу.

Чого не вистачає і чому треба назвати це вголос

Українські громадські організації навчилися реалізовувати складні проекти. Відремонтувати 25 шелтерів за \$3 млн – можемо. Розподілити 200 000 продуктових наборів – можемо. А розробити й впровадити комплексну програму евакуації, плюс реінтеграції, плюс психологічної реабілітації, плюс працевлаштування для людей, які пережили жахливі події, – поки що ні.

Не тому, що немає бажання. А тому, що немає ресурсу на розробку. Щоб написати багатокомпонентний мультисекторальний проект, потрібна команда – проектний менеджер, грантрайтер, фахівець з моніторингу, фінансист, галузеві експерти. І оплата їхньої роботи протягом мінімум 6-12 місяців до того, як з'являться будь-які гроші. Жодна організація, що живе від проекту до проекту, не може собі цього дозволити. Це структурна проблема, і вона не вирішується старанністю чи експертизою виконавців.

А саме такі проекти – багатокомпонентні, мультисекторальні, з інфраструктурним, соціальним, психологічним і економічним компонентами

– є єдиною відповіддю на те, що реально відбувається в Херсоні та інших складних регіонах.

Місто тримається. Але триматись – не означає жити. І поки ми не зрозуміємо різницю між цими двома словами, ми лише відкладатимемо кризу – не вирішуватимемо її.

Я вірю, що повернусь у живий Херсон. Не в руїни, не в музей стійкості, а в місто, де можна посадити калину і знати, що вона проросте.

Але для цього нам потрібно більше, ніж мужність. Нам потрібна система.

Євген Гілін, адвокат, засновник ГО «Місто сили» (Херсон).

***

08.04.2026

RFI Українською

<https://bit.ly/4t70SEr>

Українці у Словаччині приносять бюджету більше, ніж отримують допомоги

Українські біженці, які працюють у Словаччині, цього року заплатять до бюджету більше податків, ніж держава витратила на їхню допомогу від початку повномасштабного вторгнення.

«Доходи держави від економічної діяльності громадян України за один рік значно перевищують усі витрати, які Словацька Республіка понесла на допомогу за всі чотири роки тривання конфлікту. Цей факт підтверджує, що працевлаштування українців є не лише соціально, а й фіскально вигідним», – йдеться у звіті уряду та Незалежної бюджетної ради (IBC), пише RFI Українською з посиланням на STVR.

За оцінкою словацької Ради з бюджетної відповідальності (RRZ), внески та податок на доходи українців, які працевлаштовані у Словаччині, цього року досягнуть щонайменше 518 мільйонів євро. Що стосується річних витрат на допомогу українцям, то ці виплати регулярно зменшуються – зі 153 мільйонів євро у 2022 році до орієнтовно менш ніж ста мільйонів євро торік.

Також повідомляється, що українці становлять понад третину від загальної кількості працевлаштованих іноземців у Словаччині. Минулого року таких працівників було вже понад 143 тисячі, що є рекордом.

За даними аналізу, українці в Словаччині працюють у різних професіях і регіонах. Зокрема, вони заповнюють брак робочої сили в промисловості, сфері послуг і медицині.

Що стосується освіти, то у словацьких вишах навчається понад 17 тисяч українців, що становить більшість серед іноземних студентів. Ще тисячі українських дітей відвідують у Словаччині дитячі садки, початкові та середні школи.

08.04.2026

RFI Українською

<https://bit.ly/4cfRXcA>

Увага: росіяни використовують логотип RFI для дискредитації українців за кордоном

Журналісти RFI Українською знайшли в одному з пропагандистських телеграмів-каналів РФ відео, буцімто створене Radio France International. У ньому йдеться про те, що нібито українські дівчата віком від 13 до 15 років дедалі частіше заходять у стосунки з літніми європейцями, а їхні батьки це замовчують. Спростовуємо фейк.

Про що йдеться у фейковому відео

У відео розповідають, що нібито українки 13-15 років за подарунки зустрічаються з європейцями, старшими за 60 років. Їхні батьки, стверджують автори відео, знають про ситуацію, але не повідомляють поліцію.

Ролик короткий, насичений кадрами дівчат із літніми чоловіками. Інформацію подають у субтитрах англійською мовою. А на підтвердження тези наводять цитату американського політолога Рене Лемаршана. Той нібито заявляє, що потяг дівчат до так званих sugar daddy (укр. «цукровий татусь»), тобто багатий покровитель. – Ред.) пояснюється тим, що українські біженці не змогли адаптуватися в Європі.

Цей ролик ми виявили в пропагандистському каналі «Шаман Раху». Він був опублікований 2 квітня, однак станом на 8 квітня відео не відображається через нібито порушення авторських прав.

Проте ми перевірили статистику відео на ресурсі TGStat: згідно з нею, за цей час його встигли подивитися 3,4 тисячі користувачів, один поділився в публічному каналі і ще 24 – поширили для своїх аудиторій.

Це відео – фейк

Опублікований ролик оформлений стилі, подібному до французького суспільного мовника Radio France International (RFI): має логотип та схожі графічні елементи. Однак вони не ідентичні, – пояснює штатний відеожурналіст української редакції RFI Святослав Ветров. Він вказує на невідповідність шрифтів та кольорової гами.

Окрім того, у ролику використано дві мови: англійську для субтитрів та французьку для кінцевої заставки. Проте кожна редакція, яких у RFI 17, має свої стандарти та шаблони.

Авторкою вказано Marine Duluard. Це реальна працівниця нашого медіа, тож ми зв'язалися з колегою – і вона підтвердила, що не створювала цього ролика.

«Можу вас запевнити, що цього відео я не робила», – сказала Марін. За її словами, вона навіть не знала, що подібні відео поширюють у телеграмі. Відповідно, на сайті та в соцмережах англомовної редакції (як і будь-яких інших мовних служб) Radio France International цього відео немає.

Зазначимо, що це не перша спроба російських пропагандистів використати бренд RFI для поширення своїх наративів. Так, у березні 2025 року прокремлівські канали публікували відео нібито від Radio France Internationale. У ньому стверджували, що Франції загрожує епідемія туберкульозу, бо до лікарень країни ушпиталили українських військових.

Відео змонтували з розрізнених світлин та кадрів

За допомогою зворотного пошуку ми з'ясували, що відео скомпонували з матеріалів, які є у відкритому доступі та стосуються різних подій.

Наприклад, перший кадр, де молода дівчина обіймає літнього чоловіка, взяли в одному з відеобанків. Ми знайшли це відео, зокрема, на платформах Freerik, iStock та Envato. В описі ролику йдеться, що на ньому онука обіймає та цілує свого дідуся в будинку для літніх людей.

А світлину наприкінці ролика з дівчатами в українському національному одязі публікували у вересні 2022 року в новині про українських підлітків, які після початку повномасштабного російського вторгнення приїхали до США за програмою Uniting for Ukraine та вчать в школах Міннесоти.

Фейкова експертність

Майже половину ролика охоплює цитата політолога Рене Лемаршана: «Очевидно, що протягом років українцям не вдалося стати частиною європейського суспільства, забезпечити собі гідну роботу та гідний рівень життя. Зараз ми стикаємось із соціальним явищем, коли неповнолітні українські дівчата шукають собі sugar daddy (укр. «цукровий татусь»), тобто багатий покровитель. – Ред.)».

Ми не знайшли підтверджень у відкритих джерелах, що Лемаршан так прокоментував інтеграцію українських біженців у країнах Європи.

Рене Лемаршан – американський політолог французького походження, який є почесним професором Університету Флориди (США). Він вивчає етнічні конфлікти та геноцид в Африці, зокрема в Руанді, Бурунді та Демократичній Республіці Конго.

За зворотним пошуком ми знайшли оригінальне відео від листопада 2013 року, уривок із якого пропагандисти використали в ролику.

У ньому Лемаршан зустрічається зі студентами-магістрами Нідерландського інституту досліджень війни, Голокосту та геноциду. Під час цієї зустрічі науковець обговорює з присутніми концепцію геноциду, зокрема, наводить приклад кавказьких народів у Росії. Однак жодної згадки про Україну ми там не виявили.

Хто стоїть за каналом «Шаман Раху»

Телеграм-канал «Шаман Раху», де ми помітили це відео, системно поширює дезінформацію про Україну.

Наприклад, схоже відео з аналогічними звинуваченнями на адресу неповнолітніх українців було опубліковане 9 січня: його автором нібито було німецьке видання Berliner Zeitung. Розслідувачі з VoxCheck довели, що, як у випадку з RFI, те відео було сфальшоване. Насправді Berliner Zeitung не публікував цього матеріалу.

Цей канал також звинувачував Україну в продажі західної зброї на чорному ринку. Отримавши допомогу від Європи, українці нібито перепродавали її Ірану. І коли 28 лютого США та Ізраїль почали атакувати Тегеран, той у відповідь бив по західних базах їхньою же зброєю. Цей ролик також виявився фейком, який пропагандисти приписували арабському медіа Al Jazeera.

У відкритому доступі можна знайти низку інших прикладів дезінформації проти України, які поширював цей телеграм-канал.

***

06.04.2026

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/yes-obgovoryuye-dolyu-ukrayincziv-pislya-bereznya-2027-roku-try-sczenariyi/>

ЄС обговорює долю українців після березня 2027 року: три сценарії

Рубрика «Міграційні питання» створена для українців, які живуть за кордоном і щодня стикаються з реальними юридичними та адміністративними рішеннями: як продовжити право перебування, що робити після зміни роботи, як оформити документи для дитини, як підтвердити легальність доходів, де є ризики депортації або відмови – і як діяти правильно з першого кроку.

Єврокомісія розпочала активні консультації з державами-членами Євросоюзу щодо майбутнього правового статусу українців, які перебувають у ЄС за режимом тимчасового захисту. Чинний захист діє до 4 березня 2027 року, і питання того, що буде після, стало одним із ключових у міграційному порядку денному Брюсселя.

За інформацією кореспондента European Pravda у Брюсселі, конкретна пропозиція від Єврокомісії очікується до кінця травня 2026 року. Після цього вона буде офіційно розглянута представниками держав-членів.

На столі переговорів – три основні варіанти. Перший – продовження тимчасового захисту ще на рік, до березня 2028 року. Це найімовірніший сценарій, якщо війна в Україні триватиме. Другий – переведення на стандартні національні дозволи на проживання: для роботи, навчання або сімейних зв'язків, без єдиного загальноєвропейського рішення. Третій – створення нового спеціального статусу, окремого механізму для українців поза межами існуючих міграційних інструментів ЄС.

Нагадаємо, що Директива про тимчасовий захист була активована у березні 2022 року і надала мільйонам українців доступ до житла, охорони здоров'я, освіти та ринку праці. З того часу її дію вже кілька разів продовжували. У червні 2025 року Рада ЄС одноголосно погодилася на продовження до березня 2027 року, а у вересні схвалила рекомендації щодо поступового переходу до інших правових статусів.

Остаточний вибір залежатиме від двох ключових факторів: розвитку ситуації на фронті та готовності країн ЄС інтегрувати українців у довгострокові міграційні системи.

***

07.04.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/onovlennya-pesel-ukr-shho-potribno-zrobiti-ukra%dl%97ncyam-u-polshhi-do-serpnya/>

Оновлення PESEL UKR: що потрібно зробити українцям у Польщі до серпня?

Громадянам України, які перебувають у Польщі зі статусом PESEL UKR, необхідно оновити свої персональні дані в державному реєстрі до серпня 2026 року. Відповідне нагадування оприлюднило Посольство України в Польщі. Йдеться про осіб, чий дані можуть бути неповними або застарілими.

Передусім це стосується українців, які в'їхали до Польщі без закордонного паспорта, а також тих, хто отримав нові документи після реєстрації, але не повідомив про це органи місцевого самоврядування. Оновлення також необхідне у випадках оформлення паспортів для новонароджених дітей або наявності будь-яких невідповідностей у реєстрі.

Актуалізація даних є важливою умовою для підтвердження легального статусу перебування та користування державними послугами. Зокрема, правильність інформації у системі PESEL впливає на можливість отримання фінансової допомоги, медичних послуг, освіти та інших форм підтримки, передбачених для осіб зі статусом UKR.

Оновити дані можна у відповідних органах місцевої влади за місцем проживання. У разі невиконання цієї вимоги до встановленого терміну можливі ускладнення з доступом до окремих адміністративних процедур.

Громадянам рекомендується заздалегідь перевірити актуальність своїх даних та, за потреби, звернутися для їх коригування.

***

07.04.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/reestraciya-avta-v-chehiyi-dlya-bizhenciv-chy-mozhlyvo-ce-tak-ale-8882653>

Реєстрація авта в Чехії для біженців: чи можливо це? Так, але...

В українців із тимчасовим захистом дедалі частіше виникає практичне питання: чи можна оформити автомобіль у Чехії на себе і чому навколо цього з'явилося так багато посередників, які пропонують «вирішити все швидко».

Згідно з офіційною позицією Міністерства транспорту, ключовою умовою є тип перебування. Якщо говорити простіше, зареєструвати

автомобіль у чеському реєстрі та отримати чеські номери може лише людина, яка має дозвіл на довгострокове або постійне проживання або отримала притулок (azyl). Тимчасовий захист такою підставою не вважається.

Це означає, що людина з тимчасовим захистом може купити автомобіль у Чехії або в іншій країні Європейського союзу, але оформити його на себе у стандартному порядку вона не зможе. У такому випадку видаються тільки так звані експортні номерні знаки з обмеженим строком дії, які, в принципі, призначені для вивезення авта з території Чехії, каже речник Міністерства транспорту Франтішек Ємелка.

«В інформаційній системі українських транспортних засобів станом на 26.03.2026 ми обліковуємо загалом 28 436 транспортних засобів із українськими реєстраційними номерами – це транспортні засоби, які можуть експлуатуватися в Чехії з їхніми оригінальними українськими документами та номерами і з зареєстрованою особою користувача, відповідно до закону № 65/2022 Sb., так званого Lex Ukraїna. Кількість транспортних засобів, яким було схвалено технічну придатність і яким було присвоєно стандартні чеські реєстраційні номери, окремо для громадян України не обліковується».

На практиці існує ще один шлях, яким користуються деякі українці, – оформлення автомобіля на себе як на підприємця, тобто через živnostenské orgánění. У цьому випадку людина реєструється як суб'єкт підприємницької діяльності і вже в цьому статусі може виступати як власник або оператор транспортного засобу.

Однак це не спрощена схема, а окремий правовий режим, пов'язаний із веденням підприємницької діяльності, податковими зобов'язаннями та іншими вимогами. Такий варіант не є універсальним рішенням і потребує дотримання всіх правил, як для будь-якого підприємця в Чехії.

Саме в цій точці і з'являється ринок посередників. Люди починають шукати обхідні рішення, тому що для них стандартна процедура фактично закрита. В інтернеті можна знайти десятки пропозицій оформити автомобіль «під ключ», іноді за доволі значні суми.

При цьому важливо розуміти, що сама реєстрація автомобіля, коли вона можлива, не є дорогою процедурою. За офіційними тарифами йдеться про відносно невеликі суми: адміністративні збори, техогляд, реєстраційні дії та оформлення страхування зазвичай становлять кілька тисяч крон, а не десятки тисяч. Перевірити цю інформацію можна безпосередньо в Міністерстві транспорту або в реєстраційних органах – територіальних громадах із розширеними повноваженнями (obec s rozšířenou působností), які ведуть реєстр транспортних засобів.

Посередники не мають ніяк особливих повноважень і не можуть змінити вимоги закону. Вони можуть лише супроводжувати процес, допомогти з перекладами, документами або записом. Ризик починається там, де йдеться вже не про допомогу, а про «схеми».

Це може бути оформлення автомобіля на третю особу, використання чужої адреси або обіцянки реєстрації «в обхід вимог». У такій ситуації людина

фактично може не бути власником автомобіля з юридичної точки зору. Це створює реальні ризики: від проблем зі страхуванням до неможливості довести право власності або продати автомобіль.

Окреме питання – страхування, звертає увагу речник Чеського бюро страховиків Томаш Павлік.

«Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності (rovinné ručení) у страхових компаніях у Чехії можна укласти лише для транспортних засобів, зареєстрованих у Чехії. Отже, транспортні засоби, зареєстровані в Україні, оформлюють обов'язкове страхування в українських страхових компаніях, і це можна зробити дистанційно. Загалом ми оцінюємо, що наразі в Чехії перебуває близько 40 тисяч транспортних засобів з українськими реєстраційними номерами. З них, за оцінками, приблизно 38,5 тисяч застраховані, а решта близько 1,5 тисяч незастраховані».

Це означає, що значна частина українців продовжує користуватися автомобілями, зареєстрованими в Україні, не переоформлюючи їх у чеську систему. За інформацією Міністерства транспорту, у реєстрі українських транспортних засобів наразі понад 28 тисяч автомобілів. Водночас точна кількість машин, які були переоформлені на чеські номери українськими громадянами, окремо не відстежується.

Відповідно до положень § 6 абз. 3 літ. е) п. 1 закону № 56/2001 Sb. про умови експлуатації транспортних засобів на наземних комунікаціях, користувачем транспортного засобу можуть бути особи, які мають на території Чехії дозвіл на постійне проживання, довгострокове проживання або яким надано притулок (azyl). Дозвіл на перебування іноземця з тимчасовим захистом або візою толерантності, так само як, наприклад, підтвердження забезпечення житлом чи договір оренди, не є таким визначеним законом видом перебування.

Транспортний засіб, ввезений з іншої держави-члена ЄС або вже зареєстрований у Чехії, іноземець без законно підтвердженого дозволу на перебування в Чехії, згаданого вище, може придбати, але орган місцевого самоврядування з розширеними повноваженнями, що здійснює реєстрацію транспортних засобів, видасть йому, або попередньому чеському власникові транспортного засобу, реєстраційні номери для вивезення транспортного засобу з Чехії з обмеженим строком дії. Строк дії таких номерів визначається § 28 абз. 2 літ. d) постанови № 343/2014 Sb. про реєстрацію транспортних засобів і не пов'язаний зі строком дії тимчасового захисту або візи толерантності, наданих громадянину іншої держави. З реєстраційними номерами для вивезення транспортний засіб можна експлуатувати або повторно зареєструвати. Умови видачі таких знаків визначені у § 14 зазначеного закону.

У разі отримання спеціального довгострокового дозволу на проживання його власник зобов'язаний скасувати запис у реєстрі українських транспортних засобів і зареєструвати свій транспортний засіб у реєстрі дорожніх транспортних засобів Чехії відповідно до § 6 абз. 1 літ. а) згаданого

закону № 56/2001 Sb., бо наданий спеціальний довгостроковий дозвіл є різновидом дозволу на довгострокове проживання.

Умовою реєстрації є, як зазначено вище, наявність у особи користувача транспортного засобу дозволу на постійне або довгострокове проживання на території Чехії або наданого притулку, а також можливість реєстраційного органу схвалити технічну придатність транспортного засобу відповідно до § 34 та § 35 зазначеного закону № 56/2001 Sb.

Таким чином, сама можливість реєстрації авта з України в Чехії в принципі існує, але для людей із тимчасовим захистом вона залишається обмеженою. І саме через це обмеження виникає попит на посередників разом із ризиками.

І головний висновок тут простий: перевіряти потрібно не рекламні оголошення, а офіційні джерела. Тому що в цій ситуації різниця між законною процедурою і спробою її обійти може обернутися значно серйознішими наслідками, ніж сама реєстрація автомобіля.

***

08.04.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/dlya-bilshosti-chehiv-ukrayinci-vse-shche-problemni-8882854>

Для більшості чехів українці все ще «проблемні»

Таку думку має про «найбільшу національну меншину в Чехії» більш ніж половина опитаних у дослідженні компанії Ipsos для інтернет-видання Seznam Zprávy.

У березні було опитано 1022 респонденти. І запитання вони отримали такі ж, як і учасники аналогічного опитування 2,5 роки тому.

І загальна картина за цей час практично не змінилася. Восени 2023-го українців вважали «проблемною меншиною» 59 відсотків опитаних, нині – 58 відсотків. Якщо 2023-го не бачили проблем в українцях 35 відсотків, то нині 36 відсотків.

Але аналітик компанії Ipsos Міхал Корманяк звертає увагу: «Хоча близько 60 відсотків людей вважають українську меншину проблемною, але особистий негативний досвід має лише менш ніж третина. Тобто часто ставлення до української меншини перенесене – чи з засобів інформації, чи від оточення людей».

Бо на запитання про особистий досвід контакту з людьми з України майже 37 відсотків відповіли: цей досвід нейтральний. І «позитивний», і «негативний» досвід назвали трохи більш як по 28 відсотків.

При цьому аналітик звертає увагу, що оцінка української меншини в Чехії дуже пов'язана з освітою респондента: люди з вищою освітою ставляться до українців приязніше і частіше бачать позитиви від їхнього перебування в Чехії.

І, порівняно з дослідженням два з половиною роки тому, майже не змінилося і ставлення до інших меншин. Понад половина опитаних вважає проблемними росіян (60 відсотків) і ромів (80 відсотків). І, навпаки, значна більшість вважає безпроблемними словаків (65 відсотків) і в'єтнамців (70 відсотків).

«Вони працюють, і цим нам шкодять»

Досліджувалися і причини, через які респонденти вважають українську меншину проблемною чи, навпаки, корисною.

І досі, попри всі численні спростування, значно поширена думка, ніби «ми живимо їх гуманітарною допомогою». Цього року таку причину назвали майже 68 відсотків тих опитаних, хто вважає українців проблемними.

І це всупереч легко доступним відкритим даним і численним офіційним повідомленням, зокрема, Міністерства праці і соціальних питань, яке вже не раз інформувало, що надходження до державного бюджету Чехії завдяки біженцям перевищують видатки на їхню підтримку.

За новими даними міністерства, в січні гуманітарна допомога була виплачена 44 800 біженцям із України – при тому, що на той час у Чехії було зареєстровано, за статистикою Міністерства внутрішніх справ, майже 400 тисяч людей із тимчасовим захистом. Бюро працевлаштування Чехії повідомляло, що наприкінці 2025 року були працевлаштовані майже 200 тисяч українців.

Понад половина тих, хто вважає українців проблемними, каже, що вони «нетолерантні і не інтегрувалися в суспільство» – і це значне зростання: 2,5 роки тому таку думку мали 37 відсотків.

А понад третина вважає, що «українці забирають у нас роботу».

І цим останнім ніби відповідають ті опитані, які побачили в українцях позитив: найбільший цей позитив, на їхню думку, саме у ставленні українців до роботи. Понад 80 відсотків тих, хто не бачить в українцях проблем, високо цінують їх за те, що вони «працюють у місцях, де не вистачає працівників», і що вони «роблять ту роботу, яку більшість робити не хоче».

***

10.04.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/systema-socialnogo-strahuvannya-dlya-ukrayinskyh-bizhenciv-8883043>

Система соціального страхування для українських біженців

У Чехії система соціального страхування працює за чітким принципом: внески сплачуються в тій країні, законодавство якої застосовується до працівника. Це важливо для всіх, хто працює, адже саме від цього залежить право на пенсію, лікарняні, «декретні» та інші виплати. Для громадян України з тимчасовим захистом ситуація має свою специфіку. Особливо це стосується тих, хто фізично перебуває в Чехії, але працює дистанційно на українського

роботодавця. У таких випадках застосовується двосторонній договір між Чехією та Україною про соціальне забезпечення.

Згідно з офіційними роз'ясненнями Чеської служби соціального забезпечення, протягом перших 24 календарних місяців від початку такої роботи діє українське законодавство. Це означає, що внески сплачуються в Україні, і працівник залишається в українській системі соціального страхування.

Саме цей дворічний період є ключовим, і багато хто його просто не відстежує або не усвідомлює його наслідків, пояснила Наталія Воїнова, бухгалтерка супроводу бізнесу та підприємців.

«Чеська служба соціального забезпечення нещодавно уточнила правила для громадян України з тимчасовим захистом, які проживають у Чеській Республіці, але працюють дистанційно на українського роботодавця: ключовим моментом є межа у 24 місяці від початку такої діяльності. Протягом цього періоду на працівника й надалі поширюються українські норми соціального забезпечення, і внески залишаються в Україні.

Однак після спливу двох років ситуація суттєво змінюється. У цей момент працівник має обрати подальший режим. Якщо він хоче залишитися в українській системі, необхідно подати заяву на отримання винятку відповідно до міжнародного договору між Чеською Республікою та Україною. Якщо цього не зробити або виняток не буде надано, на працівника автоматично почне поширюватися чеське законодавство.

На практиці це означає, що український роботодавець повинен буде увійти до чеської системи – зареєструватися в органах соціального забезпечення, повідомити про працевлаштування працівника та сплачувати за нього внески відповідно до чеських правил. Саме цей момент може бути проблемним для багатьох компаній, бо пов'язаний із додатковим адміністративним і фінансовим навантаженням.

З точки зору працівників, це не лише технічна зміна. Новий режим може вплинути на реальні умови співпраці, бо частина роботодавців може реагувати зниженням оплати, зміною умов договорів або навіть припиненням співпраці з тими, хто працює з території Чехії. Відкритим залишається і питання, як саме працюватиме обмін інформацією між чеськими та українськими інституціями, а також які наслідки можуть виникнути у випадку, якщо працівник або роботодавець не виконають нові вимоги вчасно або їх ігноруватимуть.

Уся ця регуляція базується на двосторонній угоді про соціальне забезпечення і має на меті чітко визначити, за законодавством якої країни повинні сплачуватися соціальні внески у випадку транскордонної роботи. Водночас на практиці вона створює низку невизначеностей, які будуть визначальними для того, наскільки суттєво це вплине на конкретних людей і компанії».

За офіційною інформацією Чеської служби соціального забезпечення, між українськими та чеськими інституціями передаватимуться конкретні дані: ідентифікація працівника і роботодавця, період, на який запитується виняток,

а також обґрунтування, пояснила про механізм дії Ітка Дрмолова, прессекретарка Чеської служби соціального забезпечення.

«Якщо працівник або його роботодавець подасть в Україні заяву про надання винятку з підпорядкування чеському законодавству відповідно до статті 9 Договору про соціальне забезпечення між Чеською Республікою та Україною, відповідні установи обмінюватимуться такими даними: ідентифікаційні дані працівника, ідентифікаційні дані українського роботодавця, період, на який запитується виняток, а також коротке обґрунтування. Обмін даними відбуватиметься переважно поштою.

Якщо ж відповідний громадянин України не захоче надалі підпорядковуватися українському законодавству у сфері соціального забезпечення і не подасть заяву на отримання винятку з чеських правових норм, то з дня, що настає після завершення 24 календарних місяців виконання діяльності в Чехії, на нього почнуть поширюватися норми соціального забезпечення Чеської Республіки з усіма наслідками як для нього, так і для його роботодавця. У такому випадку український роботодавець повинен зареєструватися в Чехії у Празькому управлінні соціального забезпечення, повідомити про початок роботи працівника в Чехії, сплачувати за нього внески на соціальне страхування відповідно до чеського законодавства та виконувати інші обов'язки, передбачені чеськими правовими нормами у сфері соціального забезпечення. У цій ситуації застосовується стаття 6 Договору між Чеською Республікою та Україною про соціальне забезпечення».

На практиці ж саме тут виникає найбільше запитань. Наприклад, як швидко розглядаються такі заяви, як саме відбувається обмін даними між країнами і що станеться, якщо людина або роботодавець не встигнуть виконати нові вимоги вчасно.

Radio Prague International звернулося з запитом до Пенсійного фонду України, але станом на момент підготовки матеріалу відповіді ми не отримали.

Для самих працівників це означає, що варто уважно відстежувати строк у 24 місяці від початку роботи з Чехії, заздалегідь з'ясувати позицію свого роботодавця і розуміти, який саме режим буде застосовуватися далі. Тому що після цієї межі мова вже йде не лише про формальності, а про реальні гроші, соціальні гарантії і навіть можливість продовжувати працювати в тому ж форматі.

07.04.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/viplata-800-polshhi-hto-otrimaye-yiyi-kvitni-dvichi_n3044215

Частина українців у Польщі двічі отримає допомогу 800+ у квітні

У Польщі існує програма підтримки для українців зі статусом тимчасового захисту – Rodzina 800 plus. І у квітні деякі люди можуть отримати її двічі.

Вже з 1 лютого 2026 року Польща перейшла до більш жорсткої системи контролю над виплатами, і вони стали умовними: для того, аби отримати право на них, українцям потрібно відповідати кільком вимогам. І у квітні ситуація стає ще заплутанішою, адже деякі люди можуть отримати подвійну виплату, пише InPoland.

Чому українці можуть отримати дві виплати 800+ у квітні?

Допомого 800+ виплачується у Польщі певного числа кожного місяця, та іноді через свята чи вихідні цей графік виплат може змінитися. Зокрема, така ситуація складається у квітні – і це призведе до того, що частина українців отримають допомогу двічі.

Ті, хто очікують виплати 2 травня, отримають гроші на рахунки раніше. 2 травня припадає на суботу, отже гроші мали б прийти 1 травня, у п'ятницю. Але 1 травня у Польщі – це державний вихідний.

Відтак ZUS перерахує гроші ще раніше, 30 квітня, тож таким чином деякі люди у Польщі отримають допомогу 800+ двічі – 2 та 30 квітня.

Та слід розуміти – це не додаткові кошти, а звичайна травнева виплата, що прийшла трохи раніше.

Хто може отримати право на допомогу 800+?

Основні зміни, запроваджені у лютому 2026 року, стосуються таких пунктів, пише EnableMe.

Повторне підтвердження права на виплати – родина має подати заяву повторно через оновлення критеріїв та вимог.

Фактичне проживання в Польщі батьків та дитини. ZUS перевірятиме дані про перетин кордону, відповідність адреси проживання та тривалі виїзди за межі країни.

Обов'язкова освіта дитини – одна з ключових умов отримання допомоги – це навчання дитини у польському дитячому садку чи школі.

Професійна чи економічна активність батьків – ZUS перевірятиме, чи був одним з батьків активним перед подачею заяви – офіційно працював, вів підприємницьку діяльність тощо.

12.04.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/zagroza-ukrayintsiv-nimechchini-partiya-afd-1775958887.html>

Загроза для українців у Німеччині: партія AfD хоче вигнати біженців та дружити з РФ

Ультраправа партія AfD представила радикальний план уряду напередодні вересневих регіональних виборів у Німеччині. В плані йдеться про позбавлення українців отримувати статус біженців, депортацію мігрантів, закупівля російського газу та шкільний обмін з РФ.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на матеріал Financial Times.

У землі Саксонія-Ангальт, де відбудуться вибори, рейтинг AfD там становить близько 40%. Кандидат на посаду прем'єра землі Ульріх Зігмунд заявив, що вони «створять історію».

Регіон є одним із найбідніших у Німеччині. Люди тут почуваються незахищеними. Популярність радикалів зростає на тлі криз у традиційних партій. Проте правоцентристи вже називають можливу перемогу AfD «абсолютною катастрофою». Багато пунктів їхньої програми можуть бути оскаржені в судах, але це не зупиняє лідерів AfD, хоча вона і визнана екстремістською.

Плани та «синхронізація» з Москвою

Маніфест складається зі 156 сторінок і у ньому йдеться, що українці більше не повинні мати статус біженців у Німеччині та їх слід заохочувати повертатися додому.

Загалом міграція є центральним пунктом програми, яка закликає до «культури прощання» для нелегальних мігрантів, а не до «культури гостинності». Мова йде про масові депортації за прикладом Трампа.

Партія виступає проти залучення іноземних фахівців навіть у медицину. Вони вважають людей з «чужим культурним походженням» небажаними для Німеччини.

Не дивно, що на російських ток-шоу постійно розхвалюють AfD, адже партія, якщо прийде до влади, вимагатиме відбудувати північний потік і знову закуповувати газ у Росії. Також ультраправі хочуть зняти всі санкції з РФ, а замість запрошення мігрантів пропонує шкільні обміни з росіянами.

В рамки кремлівських «традиційних цінностей» вміщуються наміри партії повністю заборонити гендерно-інклюзивну мову в установах, а також визнати тільки гетеросексуальну сім'ю єдиною нормою.

Також AfD планує масштабну «чистку» в культурі та медіа. Ультраправі хочуть знищити чинну систему суспільного мовлення. Журналістів звинувачують у поширенні лівої ідеології.

Що точно не сподобається Кремлю

Але у цій політичній «бочці меду» не обійшлося без «ложки дьогтю» – найбільш скандальна частина стосується минулого. Партія називає боротьбу з нацистським спадком «неврозом». На їхню думку, це заважає формуванню «стабільної національної ідентичності».

Поки що Москва свідомо не помічає такий аспект політики партії, в току про це говорять. З іншого боку, якщо потім Кремлю щось не сподобається, то цих ультраправих можна звинуватити у нацизмі, як і всю Німеччину.

***

10.04.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4111200-ukrainskij-centr-u-brusseli-viselili-cerez-skorocenna-finansuvanna-euractiv.html>

Український центр у Брюсселі виселили через скорочення фінансування – Euractiv

Комітет у справах біженців «Українські голоси», розташований у еврокварталі Брюсселя, закрив свої двері для відвідувачів на початку місяця.

Про це повідомляє Euractiv, передає Укрінформ.

«Найбільший український громадський центр у Брюсселі після майже чотирьох років роботи закрив свої двері після повідомлення про виселення від державної регіональної служби Брюссельського столичного регіону», – пише видання.

Рішення було прийнято під час тривалої політичної невизначеності в регіоні, який протягом 613 днів не мав обраного уряду.

Протягом цього періоду тимчасова адміністрація вирішила скоротити фінансування центру в рамках ширшого скорочення бюджету.

Восьмиповерхова будівля знаходиться в приватній власності, але витрати покриває Брюссельський столичний регіон, який надав її центру. Він працював з річним бюджетом близько 800 000 євро. Щомісячні витрати, включаючи податки та комунальні послуги, становили приблизно 30 000 євро, згідно з даними організації.

«У нас немає таких грошей», – сказав Павло Кошка, координатор Комітету.

У листі про виселення було мало пояснень щодо причин виселення, хоча й визнавався «беззаперечний успіх» центру за час його роботи.

За словами Кошки, власники були б «раді залишити нас, а не залишати будівлю порожньою та продовжувати сплачувати з неї податки».

Це вже третій випадок, коли організації довелося переїхати. Наразі нових приміщень в її розпорядженні немає.

Для багатьох будівля стала набагато більше, ніж просто фізичний простір. Відкритий у березні 2022 року після повномасштабного вторгнення

Росії в Україну, центр швидко зростає, оскільки тисячі людей прибули до Бельгії відповідно до Директиви ЄС про тимчасовий захист.

Центр надавав підтримку не лише громадянам України. До 2025 року він прийняв понад 51 000 осіб, згідно з його власними даними, що відображає те, як його послуги поширювалися не лише на українців, а й на ширшу міграційну спільноту.

Центр пропонує підтримку психічного здоров'я українською мовою, а також мовні курси, юридичні консультації – зокрема щодо статусу тимчасового захисту, – а також культурні заходи, спорт та підтримку дітей.

«Ми не розглядаємо цей проєкт просто як роботу, це справді другий дім для нас. Це не просто будівля», – додав Кошка.

Нова адміністрація Брюсселя, яка працює з 14 лютого 2026 року, технічно має повноваження скасувати рішення про виселення, заявили в організації, додавши, що вони звернулися до ключових посадовців із проханням про термінові зустрічі.

«Новий уряд не є проактивним, ми надіслали їм багато листів», – сказав Кошка. Наразі відповіді немає, і що буде далі з Комітетом, залишається невизначеним. «Нам потрібно шукати нову будівлю та нову фінансову підтримку», – додав він.

***

11.04.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/4111471-v-uradi-niderlandiv-gotovi-posiliti-tisk-na-municipaliteti-cerez-krizu-z-rozmisennam-bizenciv.html>

В уряді Нідерландів готові посилити тиск на муніципалітети через кризу з розміщенням біженців

Нідерландський міністр з питань притулку Барт ван ден Брінк заявив про готовність застосувати примусові заходи до муніципалітетів, які відмовляються створювати місця для розміщення шукачів притулку.

Про це повідомляє NOS, передає Укрінформ.

«Це те, чого вимагає від мене закон. Разом з муніципалітетами ми маємо забезпечити ці місця», – сказав міністр.

За його словами, така можливість передбачена законом, і держава разом з місцевою владою зобов'язана забезпечити необхідну кількість місць. Наразі більшість громад не виконують вимоги так званого закону про розподіл.

Ситуація ускладнюється гострим дефіцитом місць у центрах розміщення. Найближчим часом вже бракуватиме близько 4500 місць, а до кінця літа цей показник може зрости до майже 8000.

Брінк уже двічі звертався до муніципалітетів з вимогою пояснити причини відставання та активізувати роботу. Якщо ситуація не зміниться, уряд може запровадити нагляд, а в крайньому разі самостійно визначати місця для розміщення, які громади будуть зобов'язані прийняти.

Водночас у Кабміні наголошують, що віддають перевагу добровільній співпраці муніципалітетів. Їм пропонують домовлятися між собою щодо розподілу навантаження.

Уряд визнає, що виконання плану буде складним, однак очікує, що більшість місцевих громад все ж візьмуть на себе відповідальність за вирішення міграційної кризи.

Як повідомляв Укрінформ, у Нідерландах служба Імміграції та натуралізації (IND) 2025 року схвалила близько третини заяв на надання притулку.

У грудні міністерка житлового господарства Нідерландів Мона Кейзер оголосила про намір закрити центри для українських біженців після завершення у 2027 році дії тимчасового захисту ЄС.

Регіональні

06.04.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/article/mikolayivska-ghromada-situatsiia/>

Погіршення безпекової ситуації та евакуація: що відбувається в Миколаївській громаді

Яка загальна безпекова ситуація в Миколаївській громаді? Скільки людей, зокрема дітей, залишається? Чи є можливість у мешканці отримати відшкодування за пошкоджене житло? На ці та інші питання відповіді вже в матеріалі.

Лінія фронту впритул підходить до Миколаївської громади, а її населенні пункти щоденно обстрілюються російською армією. Східний Варіант дізнався, скільки людей тут залишається, чи отримують вони допомогу та які є можливості евакуації.

«Ситуація все більше погіршується»

Станом на зараз Миколаївська громада, окрім сіл Васютинське, Малинівка, Першомар'ївка, Тихонівка, віднесена до території ймовірних бойових дій. З 27 лютого тут діє «довга» комендантська година, яка триває з 15:00 до 11:00. Також мешканці дотримуються спеціального режиму світломаскування.

Безпекова ситуація погіршується через наближення лінії фронту, щоденні обстріли та загрозу оптоволоконних дронів FPV. Автобусне сполучення зі Слов'янськом уже не працює. У Малинівському та Рай-олександрівському старостинських округах відсутні газопостачання, електроенергія, мобільний та інтернет-зв'язок, торгові точки. Медичні заклади та лікарі також не працюють. Про це повідомляють у Миколаївській міській військовій адміністрації (МВА).

Станом на 20 березня в громаді залишалося 5059 мешканців, у тому числі 29 дітей, 2762 людини старшого віку та 259 осіб з інвалідністю.

Через щоденні російські атаки житло та інфраструктура населених пунктів суттєво зруйновані. Станом на зараз до міської адміністрації надійшло 999 заяв за пошкоджене житло (з них 472 приватних та 139 багатоквартирних домівок). А також 140 заяв за зруйноване (з них 62 приватних та 9 багатоквартирних домівок).

У громаді пошкоджень та руйнувань зазнали 6 шкіл, 4 дитячих садочки, 5 лікарень, а ще приміщення ЦНАПу, адміністративні будівлі старостинських округів, адміністративна будівля міської ради, приміщення ДСНС, готелю, спортивно-оздоровчого комплексу, будинку культури, школи мистецтва, клубні та бібліотечні заклади.

«У громаді діє програма «Відновлення», працює відповідна комісія. Прийнято 1091 рішення комісії про надання компенсації на відновлення пошкоджених об'єктів нерухомого майна на загальну суму 53 млн грн. Прийнято 190 рішень комісії про призначення компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна. Отримано 77 житлових сертифікатів на суму 112 млн грн. Усі рішення та розпорядження своєчасно внесені до реєстру пошкодженого та зруйнованого майна. Комісія продовжує свою роботу», – повідомляють у Миколаївській МВА.

До того ж склали 163 акти обстеження пошкоджених та зруйнованих об'єктів Слов'янської теплової електричної станції.

У громаді надаються послуги водопостачання та вивезення побутових відходів. Електрика та газ надається усюди, окрім пошкоджених ділянок. Через наближення громади до лінії фронту, ремонтні роботи не проводять. Також у громаді працюють пункти незламності на випадок відсутності води та електроенергії.

Медична допомога та соціальна підтримка

Сьогодні в Миколаївській громаді працює 2 амбулаторії – у Миколаївці та Райгородку. Також працюють 2 фельдшерські пункти в селах Карпівка та Селезнівка. Медичну допомогу надають 3 лікаря, ще 4 лікаря консультують дистанційно.

«У громаді діють місцеві програми, які спрямовані на підвищення якості життя малозахищених верств населення та необхідність збереження пріоритетних напрямів соціального захисту, запобігання бідності. Це програма «Турбота» на 2026–2028 роки, а також комплексні програми підтримки ВПО, оздоровлення та відпочинку дітей, підтримки ветеранів війни, Захисників і Захисниць України, членів сім'ї загиблих Захисників і Захисниць. Усі мешканці постійно забезпечуються гуманітарною допомогою раз на місяць», – повідомляють у Миколаївській МВА.

З населених пунктів триває евакуація. Родини, у яких є діти, евакуюють у примусовий спосіб. Також проводять регулярну інформаційно-роз'яснювальну роботу серед населення про необхідність вчасно виїжджати до більш безпечних регіонів. Для вивезення людей залучають представників

ювенальної поліції, евакуаційної групи «Білі янголи», гуманітарної місії «Проліска».

З початку року з громади евакуювали 971 особу, у тому числі 14 осіб, які знаходилися на обслуговуванні в Центрі надання соціальних послуг. Усього з початку повномасштабного вторгнення з громади виїхало майже 16 тисяч мешканців.

Для підтримки переселенців із Миколаївської громади в 19 більш безпечних областях України працює 98 гуманітарних центрів. Тут можна отримати консультації із соціальних та юридичних питань, психологічну та гуманітарну допомогу, соціальну та психологічну адаптацію, послугу формування життестійкості, медичні послуги та консультації, допомогу з працевлаштуванням, співпрацю з підприємцями, допомогу бізнесу й так далі.

Також у центрах проводять культурні, освітні, навчальні та мотиваційні заходи, реалізують соціальні проекти, проводять тренінги тощо.

***

07.04.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/u-zhitomirskii-oblasti-dlia-vpo-zokriema-z-novodonietskoyi-ghromadi-stvorili-28-mists-timchasovogho-prozhivannia/>

У Житомирській області для ВПО, зокрема з Новодонецької громади, створили 28 місць тимчасового проживання

У Житомирській області функціонує система місць тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб.

Про це Східному Варіанту повідомили в Житомирській ОВА.

За даними адміністрації, наразі затверджено 28 таких об'єктів, де проживають 467 переселенців, ще 588 місць залишаються вільними. У модульних містечках проживає 106 ВПО.

Водночас більшість переселенців мешкає у приватному секторі територіальних громад.

Стан місць проживання регулярно моніторять обласна та районні військові адміністрації разом із громадами.

***

07.04.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/dopomogha-vpo-z-chierkaskoyi-ghromadi-u-zhitomirskii-oblasti-pratsiuie-koordinatsiunii-tsientr/>

Допомога ВПО з Черкаської громади: у Житомирській області працює координаційний центр

У Житомирській області працює Координаційний центр підтримки цивільного населення, а також аналогічні центри у всіх 66 територіальних

громадах. Сюди можуть звертатися по допомогу внутрішньо переміщені особи з Донецької області, зокрема з Черкаської громади.

Про це Східному Варіанту повідомили в Житомирській ОВА.

Серед пріоритетів Центрів:

- житлова підтримка ВПО
- соціально-психологічна допомога
- оперативне реагування на потреби переселенців
- інформаційна підтримка

Також працює кол-центр із питань розміщення евакуйованих людей.

***

08.04.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/na-zhitomirshchini-pieriesielientsi-zokriema-z-novodonietskoyi-ghromadi-otrimuiut-finansovu-ta-ghumanitarnu-dopomogu/>

На Житомирщині переселенці, зокрема з Новодонецької громади, отримують фінансову та гуманітарну допомогу

У Житомирській області під час розміщення евакуйованих жителів Донеччини особливу увагу приділяють сім'ям із дітьми, маломобільним людям та особам з інвалідністю.

Про це Східному Варіанту повідомили в Житомирській ОВА.

Із числа евакуйованого населення 149 маломобільних людей розмістили в інтернатних установах системи соціального захисту.

Також переселенці отримують одноразову грошову допомогу через відділення Укрпошти у Бердичеві – виплати отримали 818 людей на загальну суму 2,5 млн грн.

За словами адміністрації, до підтримки долучилися благодійні організації Карітас, Товариство Червоного Хреста та Рокада. Вони забезпечили переселенців засобами гігієни, гарячими обідами та іншою гуманітарною допомогою.

***

06.04.2026

Суспільне Житомир

<https://suspilne.media/zhytomyr/1282960-firmi-z-zitomirsini-zaplatat-se-32-miljoni-griven-za-budivnictvo-zitla-dla-vpo-v-andrusivci/>

Фірмі з Житомирщини заплатять ще 32 мільйони гривень за будівництво житла для ВПО в Андрушівці

Будівництво житла для переселенців в Андрушівці продовжить та сама фірма з Житомирщини, яка вже отримала перший підряд: за додаткові роботи їй заплатять ще понад 32 мільйони гривень. Компанія стала єдиним учасником повторного тендеру, оголошеного після коригування проекту.

Про це журналісти Суспільного дізналися під час моніторингу системи закупівель Prozorro.

В Андрушівці з 2024 року реалізують проєкт на будівництво житла для ВПО за гроші акціонерного товариства з Норвегії. Йдеться про 10 модульних будинків для 20 родин. Першу закупівлю на роботи за 25 мільйонів гривень у вересні 2024 року виграла виробничо-комерційна фірма «Урарту» з Баранівки. Через те, що попередній проєкт за 2024 рік не передбачав монтаж будинків, не було враховано оздоблення стін, підлоги, часткове меблювання, облаштування санвузлів, опалення, у березні 2026 року комунальне підприємство Андрушівської міської ради «Комсервіс» оголосило другі торги на будівництво з очікуваною вартістю 35 мільйонів гривень. Єдиним учасником та переможцем торгів став підрядник, який вже виконував роботи на об'єкті і на початку квітня з ним уклали договір. Нову закупівлю оголошували з урахуванням вже проведених робіт. Підрядник погодився виконати додаткові роботи за 32,29 мільйона гривень.

Якщо підсумувати обидві закупівлі, то за будівництво житла для 20 родин ВПО норвежська фірма «Роар Палсруд Ас», яка повністю фінансує будівництво та встановлення модульних будинків для переселенців, може заплатити підряднику близько 57 мільйонів гривень. За словами представників компанії-інвестора, окрім будівництва житла планують поруч з будинками облаштування невеликого парку, кількох місць для тренувань та кількох волейбольних ліній.

Що відомо про додаткові роботи та хто отримає житло

Необхідність залучення додаткових коштів та проведення додаткових торгів, за словами представників підрядної організації «Урарту» Романа Крисюка виникла через те, що попередній проєкт за 2024 рік не передбачав монтаж будинків, не було враховано оздоблення стін, підлоги, часткове меблювання, облаштування санвузлів, опалення. До нового проєкту також включені роботи зі встановлення дахів та утеплення.

В будинках, за словами голови громади Галини Білецької, будуть жити лише внутрішньо переміщені особи. Якщо родина звільнить житло, то по статусу і за чергою воно буде надаватися іншим. 5 з 20 квартир отримають лікарі зі статусом ВПО.

***

08.04.2026

Суспільне Суми

<https://suspilne.media/sumy/1284860-u-sumah-pocali-zaselati-persi-modulni-budinki-dla-pereselenciv/>

У Сумах почали заселяти перші модульні будинки для переселенців

Перші мешканці нового модульного містечка в Сумах отримали ключі від квартир. Містечко зводять за фінансової підтримки Шведського Червоного

Хреста та шведського урядового агентства SIDA. Загальна вартість робіт – близько 400 мільйонів гривень.

У двох зведених модульних будинках – 32 квартири. Нині туди планують заселити 23 родини, ще 10 – наступного тижня. Загалом надійшло 266 заяв, із яких 172 – з повним пакетом документів.

Заступник сумського міського голови Станіслав Поляков пояснив, що мешканців відбирали за трьома критеріями: позачергові, першочергові та загальна черга. Нині на обліку – 11 домогосподарств позачергових, 138 першочергових і 22 загальної черги. Перевагу мають родини з трьома і більше дітьми, вагітні жінки, люди з інвалідністю, люди, які потребують онкологічного лікування або протезування, а також пенсіонери.

Житло надається тимчасово: максимальний термін проживання – шість місяців із можливим продовженням до року. За цей час мешканці мають інтегруватися в громаду та вирішити питання з документами й постійним житлом.

За словами голови Українського Червоного Хреста Сумської області Ігоря Шаповала, завершений проєкт передбачає шість житлових будинків і два адміністративні корпуси, де мешканцям надаватимуть гуманітарну, психологічну та юридичну допомогу, а також медичну – у мініполіклініці. Крім того, на території облаштують дитячий майданчик. Загальна місткість містечка – до 600 людей. Завершити будівництво планують до кінця 2026 року.

***

12.04.2026

Суспільне Кропивницький

<https://suspilne.media/kropyvnytskiy/1286429-vidnovili-viplati-ditam-pereselencam-na-kirovogradsini-podali-250-zaav/>

Відновили виплати дітям-переселенцям: на Кіровоградщині подали 250 заяв

У Кіровоградській області 250 родин переселенців подали заяви на оформлення виплати на проживання. Уряд 18 березня ухвалив постанову, яка вносить зміни до порядку надання такої допомоги. Вона, зокрема, передбачає відновлення виплат дітям-переселенцям, незалежно від доходів сім'ї.

Про це Суспільному сказала заступниця начальника Пенсійного фонду в області Олена Романченко.

Що змінилося

За словами, Олени Романченко, з 18 березня діти-переселенці мають право на виплати, незалежно від заробітної плати батьків. До цього враховували дохід всієї родини.

«Нині до 18 років, якщо інші критерії щодо майнового стану виконуються. А саме: якщо немає житла, придбання житла на суму понад 100 тисяч гривень або інших дороговартісних товарів на цю суму, немає покупки

валюти на суму понад 100 тисяч гривень та депозитних рахунків на таку ж суму, у володінні сім'ї немає машини».

До змін допомогу призначали дітям і дорослим, якщо доходи родини не перевищували чотири прожиткових мінімуми. Торік це було 9444 гривні, у 2026-му – 10 380 гривень.

Як оформити допомогу

Зі слів Олени Романченко, відколи уряд ухвалив зміни, за допомогою звернулися 250 родин переселенців, які нині живуть на Кіровоградщині.

«Якщо звернення за допомогою відбудеться до 1 травня, її призначать з 1 лютого 2026 року. Якщо пізніше – з місяця звернення».

Подати заяву можна:

- особисто, у сервісному центрі Пенсійного фонду;
- через органи місцевого самоврядування;
- у Центрі надання адмінпослуг;
- поштою або онлайн.

Скільки людей отримують допомогу

За даними Олени Романченко, нині на Кіровоградщині майже 18 тисяч родин переселенців отримують допомогу на проживання від держави.

«У складі сім'ї можуть бути працездатні, непрацездатні люди, можуть бути діти. Відповідно, відокремити кількість дітей від 18 тисяч на даний час ми не можемо, тому що одержують виплату сім'ї».

За словами заступниці начальника Пенсійного фонду в регіоні, допомогу призначають на пів року. Потім її можуть продовжити автоматично.

***

06.04.2026

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/126289-potik-evakujuvanix-iz-donechchini-zris-skilki-oblashtovano-mists-u-lozovij-video>

Потік евакуйованих із Донеччини зріс: скільки облаштовано місць у Лозовій

На Донеччині через посилення обстрілів люди все частіше залишають домівки. Транзитний центр у Лозовій, що на Харківщині, фіксує збільшення потоку евакуйованих щонайменше на сотню осіб щодоби.

Про це пише «Суспільне Донбас».

Із середини березня кількість людей, які виїжджають із небезпечних міст, значно зросла через постійні удари по Краматорську та Слов'янську. Як розповіла представниця координаційного гуманітарного центру Катерина Макарова, зараз центр щодня приймає близько 250 людей. Чверть із них – діти.

Аби впоратися з навантаженням і не знижувати якість допомоги, запровадили ротації – залучили додаткові команди гуманітарних працівників.

«Завдяки тому, що відбуваються ротації, люди не вигорають, ми можемо змінювати рід діяльності, якою займаємося в транзитному центрі. Найважче – історії людей, які ми пропускаємо через себе», – пояснила Макарова.

У центрі облаштовано 180 спальних місць. Люди не затримуються тут довше трьох діб, тому поки вистачає. Зі збільшенням евакуації зросла потреба в залізничних перевезеннях.

«Тому ми дуже швидко ставимо нові вагони. Наприклад, за минулий тиждень поїхали потяги Лозова-Львів, і додатковий потяг Лозова-Ковель, та Лозова-Рівне», – сказала представниця координаційного гуманітарного центру.

Наразі очікують, що потік людей триматиметься на тому ж рівні. Якщо ж кількість евакуйованих зросте ще більше, центр готовий розгорнути наметове містечко.

***

09.04.2026

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/126341-pereselentsjam-zi-starobilska-dajut-do-200-tisjach-grn-na-zhitlo-jak-otrimati>

Переселенцям зі Старобільська дають до 200 тисяч грн на житло: як отримати

Переселенці зі Старобільської громади можуть отримати грошову компенсацію на придбання житла. Йдеться про покриття частини першого внеску за іпотекою.

Про це повідомили в Луганській обласній державній адміністрації. Програма діє у межах державної ініціативи «ЄОселя» на 2026 рік.

Згідно з умовами, внутрішньо переміщеним особам компенсують до 30% початкового внеску за іпотечним кредитом. Максимальний розмір допомоги становить 200 тисяч гривень.

Фінансування програми передбачено у розмірі 1 млн грн. Кошти спрямовані на підтримку переселенців – жителів Старобільської міської територіальної громади.

***

08.04.2026

INFORM.ZP.UA

https://www.inform.zp.ua/uk/2026/04/08/365046_25-modulnyh-budynkiv-dlya-vpo-yak-otrymaty-zhytlo-u-zaporizhzi/

25 модульних будинків для ВПО: як отримати житло у Запоріжжі

У Запоріжжі внутрішньо переміщені особи можуть подати заявку на проживання в модульних будинках у Хортицькому районі. Завершення робіт очікують найближчим часом.

Про це повідомляє Запорізька міська рада.

Місто отримало 25 тимчасових будинків у межах угоди з Управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців. Їх передали у власність громади для розміщення ВПО, які планують залишитися в Запоріжжі.

Подати заяву можуть переселенці, які вже стоять на обліку як такі, що потребують тимчасового житла в місті. Заяву потрібно написати на ім'я міського голови та підписати всіма повнолітніми членами сім'ї. Після розгляду комісія вирішує, надати будинок чи відмовити. Причини рішення мають пояснити заявнику.

До заяви додають:

- копії паспортів і документів про громадянство;
- довідку ВПО (і членів сім'ї);
- документи про родинні зв'язки;
- ідентифікаційний код;
- довідку про перебування на обліку громадян, які потребують житла для тимчасового проживання (із зазначенням кількості нарахованих балів);
- підтвердження відсутності іншого житла;
- документи, які дають пріоритет (за наявності).

Перевагу надаватимуть сім'ям із вразливих категорій. Це, зокрема, багатодітні родини, одинокі батьки з дітьми, люди літнього віку, люди з інвалідністю, вагітні жінки та малозабезпечені сім'ї.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

09.04.2026

МБФ «Карітас України»

<https://caritas.ua/news/my-vsi-rizni-i-cze-norma-yak-karitas-ukrayiny-rozvyvaye-inklyuziyu-v-gromadah/>

Ми всі різні – і це норма: як Карітас України розвиває інклюзію в громадах

У проєкті «Комплексна підтримка евакуйованих, внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни громад у Миколаївській, Запорізькій та Дніпропетровській областях» інклюзивний компонент закладено в кожен вид допомоги – від житлових рішень і грошової підтримки до соціального супроводу та психологічної допомоги.

«Інклюзія – це не про формальні рішення, як-от наявність пандуса. Це про можливість самостійно потрапити до будівлі, отримати послугу, орієнтуватися в просторі чи мати доступ до інформації без бар'єрів. І це не лише про людей з інвалідністю – інклюзія однаково стосується батьків із дитячими візочками, людей на милицях, ВПО, людей старшого віку – тобто всіх нас в різні моменти та сценарії нашого життя. Адже система має

враховувати потреби людини і давати їй можливість діяти та бути частиною спільноти», – пояснює Наталія Гарбуз, керівниця програми «Інклюзія» Карітасу України.

Інклюзія в дії: від знань до практики

У межах проєкту в кожній громаді працюють експерти з інклюзії. Їхня місія – не лише пояснювати, що це таке, а й формувати розуміння і практики, які змінюють щоденну взаємодію.

У цій роботі експерти з питань інклюзії використовують інтерактивні формати – проводять інформаційно-просвітницькі заходи для різних аудиторій: представників органів місцевого самоврядування, працівників освіти, соціальної сфери та всіх охочих. Вже понад 600 учасників та учасниць долучилися до наших заходів і застосовують отримані знання у своїй роботі та щоденному житті.

«Основний результат, якого ми прагнемо і який потроху спостерігаємо – інклюзія поступово переходить із визначень у практику – у те, як приймають рішення, взаємодіють з людьми і організують послуги. Це вже видно в громадах, де ці підходи інтегрують у програми розвитку і впроваджують на практиці», – зазначає Тетяна Шнайдер, експертка програми Інклюзія Карітасу України.

«Після тренінгу ми краще структурували свої знання і отримали практичні інструменти для щоденної роботи. Тут зібралися люди, які постійно працюють із запитамі від мешканців, тому такі навчання допомагають діяти більш впевнено і зрозуміло», – говорить Таміла, представниця органу місцевого самоврядування, учасниця практичного тренінгу «Інклюзія в дії: як створити безпечне та підтримувальне середовище для всіх», організованого фахівцями Карітасу Кам'янське.

На запитання, хто найбільше цікавиться інклюзією, Тетяна Шнайдер відповідає: це колективи закладів освіти. Саме там найчастіше взаємодіють з дітьми з інвалідністю та дітьми з особливими освітніми потребами, тому потреба в знаннях і практичних інструментах є дуже конкретною.

Велика увага приділяється мові та комунікації. Команди проходять навчання, щоб говорити коректно і без стереотипів: без узагальнень, без «романтизації», з повагою до людини і її досвіду. Для цього використовують адаптовані матеріали і довідник безбар'єрності, який допомагає впроваджувати єдиний підхід у щоденній роботі.

«Інклюзія починається зі зміни ставлення суспільства в цілому. Саме тому просвітницька робота є ключовою: через зустрічі, тренінги та інтерактивні заняття ми допомагаємо різним групам – від дітей до людей старшого віку – краще розуміти одне одного, долати бар'єри та відчувати свою цінність у суспільстві», – ділиться досвідом Анастасія Полуєктова, експертка з інклюзії Карітасу Миколаїв.

Анастасія в межах своєї діяльності допомагає людям зі статусом ВПО адаптуватися до нового середовища, студентам третього віку – самореалізуватися та залишатися активними, а працівників бібліотек навчає

впроваджувати принципи безбар'єрності, перетворюючи бібліотеки на інклюзивні хаби громади.

Для учнів гімназій та ліцеїв проводить заняття, що формують культуру поваги, прийняття та рівності, пояснює, що таке булінг й дискримінація та навчає способам реагування.

Підтримка людей з інвалідністю: підхід інклюзивних просторів Карітасу Запоріжжя та Карітасу Кривий Ріг

Інклюзивний простір – це середовище, створене для підтримки та розвитку дітей з особливими освітніми потребами/інвалідністю та покращення якості життя осіб старше 18 років з інвалідністю, та їхніх батьків/опікунів.

Тут працює мультидисциплінарна команда: психолог, логопед, фізичний терапевт і соціальні працівники. Кожен фахівець відповідає за свій напрям, але рішення ухвалюють спільно – після оцінки потреб формують індивідуальний план супроводу. Уже близько 380 людей отримали тут підтримку та можливість для розвитку.

Уся робота ґрунтується на особистісно орієнтованому підході: це можуть бути індивідуальні заняття, бінарні сесії за участі двох фахівців або групові заняття, де команда працює разом.

«Наші простори – це фахові заняття і можливість бути серед інших, мати друзів і відчувати себе частиною спільноти. Ми працюємо, щоб людина могла жити більш самостійно і впевнено», – пояснює Олена Буцак, провідна експертка програми «Інклюзія» Карітасу України.

Важлива складова інклюзивних просторів – це тренінги з самообслуговування, кулінарії та самоадвокації. Вони допомагають підготувати наших друзів – саме так ми називаємо осіб старших 18 років з інвалідністю, які отримують у нас послуги, – до самостійності.

Інклюзивні простори також працюють з дітьми до 18 років та з їхніми батьками

«Для дітей проводимо регулярні заняття з міждисциплінарною командою, фахівці якої допомагають розвивати комунікацію, увагу, рухливість, емоційну стійкість і навички взаємодії з іншими – ті базові речі, які впливають на повсякденне життя дитини.

Окремий акцент – соціалізація. Спеціалісти Карітасу підтримують дітей у взаємодії з однолітками, а також пояснюють, як комунікувати без бар'єрів і стереотипів. До цього процесу залучаємо і братів та сестер людей з інвалідністю, допомагаючи їм краще розуміти одне одного і бути включеними в спільне сімейне життя», – пояснює Марина Фетісова, експертка програми «Інклюзія» Карітасу України.

Важливою частиною підходу також є підтримка та навчання батьків, бо саме вони щодня поруч із дитиною і можуть застосовувати ці підходи у звичних життєвих ситуаціях. Для батьків проводимо тренінги – за участю фахівців і самих батьків, які вже мають досвід виховання дітей з інвалідністю. Історії інших батьків допомагають побачити можливості і відчути, що цей шлях можна пройти.

«Ми розуміємо, що заняття у просторі – це лише частина процесу. Важливо, щоб батьки могли застосовувати ці підходи вдома. Тому ми навчаємо їх працювати зі своїми дітьми і даємо інструменти, які вони можуть використовувати щодня», – додає Марина Фетісова.

Інклюзивні простори, безсумнівно, стають місцем для всієї родини. Тут організують спільні події і зустрічі, де можна просто побути разом. Для багатьох родин це вкрай важливо, адже більшість часу і ресурсів вони спрямовують на підтримку дитини, і на створення затишної сімейної атмосфери часто не залишається сил.

Безбар'єрність як основа: інклюзія починається не з послуг, а з доступу до них

Саме тому у межах проекту окрему увагу приділяють оцінці доступності інклюзивних просторів. Під час моніторингових візитів команда аналізує, наскільки будівлі та приміщення відповідають принципам безбар'єрності: від пішохідних маршрутів і входу до внутрішнього простору, санітарних кімнат і навігації. Йдеться не лише про фізичну доступність, а й про інформаційну: чи зрозуміло, як потрапити до простору і як скористатися послугами.

«Мета оцінки – не лише перевірити, чи відповідає приміщення вимогам, а зафіксувати наявні бар'єри і запропонувати, як їх усунути. Це можуть бути як базові рішення, наприклад, облаштування доступного входу чи навігації, так і більш комплексні зміни, які потребують часу та інвестицій», – пояснює Олександра Шелемех, експертка програми «Інклюзія» Карітасу України, архітекторка.

Важливо, що навіть у складних умовах, наприклад, коли приміщення орендоване або не дозволяє здійснювати капітальні зміни – команда шукає альтернативні рішення. Це може бути переорганізація простору, розумне пристосування або інші способи зменшення бар'єрів. Такий підхід дозволяє поступово змінювати середовище і робити його доступним не формально, а на практиці – для всіх, хто приходить по підтримку.

Інклюзія стає видимою не в деклараціях, а в конкретних рішеннях – у тому, як організовані простори, як надаються послуги і як ми взаємодіємо одне з одним щодня. Саме так, крок за кроком, формується середовище, у якому кожен і кожна можуть брати повноцінну участь у житті суспільства.

Проєкт «Комплексна підтримка евакуйованих ВПО та постраждалих від війни громад у Дніпропетровській, Запорізькій та Миколаївській областях» впроваджується за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України.

***

09.04.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез»

[https://sss-ua.org/news/shcho-nash-fond-zrobyv-dlia-krainy-z-2015-roku-](https://sss-ua.org/news/shcho-nash-fond-zrobyv-dlia-krainy-z-2015-roku-24/)

24/

Що наш Фонд зробив для країни з 2015 року

Благодійний фонд «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез» допомагає людям долати соціальні наслідки російсько-української війни з 2015 року.

Ми продовжуємо надавати гуманітарну допомогу, консультуємо громадян, як переселенців, так і спеціалістів, які працюють у сфері соціального захисту та розвивати ради ВПО по всій Україні.

Більше про результати нашої роботи – в інфографіці.

***

09.04.2026

UNHCR Україна

<https://www.unhcr.org/ua/news/stories/journey-safety-many-evacuees-arriving-western-ukraine-are-highly-vulnerable-and-need>

Подорож у пошуках безпеки: багато евакуйованих, які прибувають до західних областей, належать до вразливих груп і потребують спеціалізованого догляду

Тоді як кількість евакуйованих із прифронтових областей зростає, до західних областей України прибуває менше людей, але тих, хто потребує спеціалізованої підтримки, стає більше. Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) разом із партнерськими неурядовими організаціями, волонтерами й громадськими організаціями продовжує надавати підтримку.

Оскільки повномасштабна війна в Україні триває, а російські артилерійські й ракетні обстріли залишаються щоденною реальністю, зокрема вздовж понад 1 000-кілометрової лінії фронту, люди продовжують залишати свої домівки або евакуюються з сіл у прифронтових регіонах за підтримки відповідних служб. Згідно з офіційними даними, за другу половину 2025 року було евакуйовано понад 150 000 людей.

Проте у Львові, що є одним з основних залізничних хабів на заході України, прибуття величезної кількості евакуаційних поїздів із прифронтових областей більше не спостерігається. Це може свідчити про те, що багато внутрішньо переміщених людей прагнуть залишатися ближче до дому, навіть у тій самій області.

Натомість ті евакуаційні поїзди, які все ж прибувають до західних областей, здебільшого привозять людей похилого віку, людей з інвалідністю, маломобільних людей та тих, хто залишався до останнього, поки вже не було заради чого лишатися.

Історія кожної евакуйованої людини – це історія втрати, страху й стійкості. Історія кожного евакуаційного поїзда – це історія підтримки з боку волонтерів, які не припиняли працювати від початку повномасштабного вторгнення.

«Тим людям, які приїжджають сьогодні, більше немає куди йти: їхні будинки зруйновані, їхні села – під постійними обстрілами. Часто люди виходять із поїзда й не знають, що робити далі», – ділиться Валентин Бордун, співзасновник волонтерської організації «Птаха України», яка з лютого 2022 року щодня надає допомогу на львівському вокзалі.

Команда ГО «Птаха України» зустрічає евакуйованих на залізничному вокзалі, допомагає задовольнити нагальні потреби, пропонує продуктові та гігієнічні набори й іншу базову допомогу, а також скеровує новоприбулих до місць, де вони зможуть розміститися та отримати іншу необхідну підтримку.

Житла, пристосованого для людей з особливими потребами, й надалі бракує

Новоприбулі евакуйовані мають особливі потреби, тож відповідно змінюється і характер підтримки, що їм надається. «Зараз ми бачимо, що приїжджають люди, які відкладали евакуацію, сподіваючись на покращення ситуації, тож цим людям потрібно більше підтримки», – пояснює Валентин.

Серед тих, хто прибуває сьогодні, більше людей похилого віку, людей з інвалідністю та тих, хто потребує постійного догляду. Для них евакуація не закінчується на вокзалі. І починається вона не так просто: враховується не лише те, наскільки небезпечною є ситуація, але й те, чи може людина жити без стороннього догляду. Знайти рівновагу в цьому питанні надзвичайно складно.

Після прибуття евакуйовані можуть отримати інформацію та підтримку

Від початку повномасштабного вторгнення волонтери ГО «Птаха України» зустріли понад пів мільйона людей у місцях прибуття евакуйованих.

«Кожен із тих пів мільйона випадків – це окрема історія. Окрема трагедія. І кожному ми намагаємося допомогти», – ділиться Валентин Бордун.

За підтримки УВКБ ООН ГО «Птаха України» запустила гарячу лінію та надає інформацію про житло, документи, працевлаштування та гуманітарну допомогу. Завдяки цій послuzі ті, хто прибуває до транзитних центрів або місць тимчасового проживання, знають, куди звертатися по допомогу, навіть якщо ці люди прибувають без попередніх узгоджень і без документів.

УВКБ ООН і неурядові організації – партнери активно працюють у проміжних пунктах евакуації та місцях тимчасового проживання для внутрішньо переміщених людей із найбільш незахищених груп, а також у транзитних центрах, організованих органами влади в прифронтних областях. Разом із партнерами УВКБ ООН не тільки надає термінову допомогу – грошову допомогу, першу психологічну допомогу й консультації з юридичних питань, – але й у разі потреби покращує можливості для прийняття новоприбулих. Завдяки цій роботі люди з особливими потребами отримують необхідну підтримку, перенаправлення для отримання належних послуг і розміщення в житлі, що відповідає їхнім потребам.

УВКБ ООН підтримує близько 400 таких громадських організацій, як «Птаха», у різних областях України. Серед них багато організацій, очолюваних внутрішньо переміщеними людьми. Їхня діяльність покликана одночасно надати гуманітарну підтримку внутрішньо переміщеним людям і сприяти їх інтеграції в нові громади та відновленню.

***

07.04.2026

ГО «Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»

<https://www.vplyv.org.ua/archives/10497>

Позиція правозахисних організацій щодо ініціативи об'єднання Держфонду сприяння молодіжному житловому будівництву та Української фінансової житлової компанії

Нині публічно обговорюється урядова ініціатива щодо об'єднання державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» (далі – Держмолодьжитло) та приватного акціонерного товариства «Українська фінансова житлова компанія» (далі – Укрфінжитло). Серед задекларованих цілей такої ініціативи – консолідація державних житлових програм, формування єдиного оператора на ринку житлової нерухомості та скорочення адміністративних витрат.

Попри прагнення до інституційної оптимізації, запропонована ініціатива викликає серйозне занепокоєння з огляду на можливі ризики для механізмів підтримки реалізації права на житло внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), зокрема щодо безперервності вже чинних програм забезпечення права на житло ВПО, передбачуваності та доступності умов участі в них, а також сталості міжнародного партнерства у цій сфері.

Держмолодьжитло й Укрфінжитло є державними фінансовими інституціями, які функціонують у сфері забезпечення громадян житлом через застосування фінансово-кредитних механізмів. Водночас вони не є взаємозамінними, оскільки відрізняються як за метою діяльності, так і за механізмом реалізації державної підтримки у сфері забезпечення житлом.

Діяльність Держмолодьжитло пов'язана передусім із реалізацією державних і місцевих програм пільгового кредитування придбання житла та інших механізмів житлової підтримки. Він має статус неприбуткової організації, є безпосереднім кредитором і працює з громадянами через мережу регіональних представництв.

Натомість Укрфінжитло утворена для провадження господарської діяльності з метою отримання прибутку, розвитку ринку іпотечного кредитування та фінансового лізингу, а також реалізації державних програм. Вона функціонує як іпотечна установа другого рівня, модель діяльності якої пов'язана насамперед із розвитком ринкового іпотечного кредитування через банки-партнери. У межах цієї моделі банки безпосередньо здійснюють видачу та подальше обслуговування кредитів, а також застосовують власні процедури оцінки позичальника й ухвалення кредитного рішення. Укрфінжитло при цьому забезпечує цільове фінансування.

Отже, Держмолодьжитло зосереджений на прямій реалізації соціально орієнтованих програм забезпечення житлом, тоді як Укрфінжитло є інструментом держави для забезпечення фінансування та відновлення банківського іпотечного кредитування².

Саме з огляду на таку відмінність інституційних моделей питання їх можливого об'єднання потребує оцінки не лише з позиції управлінської доцільності, а й крізь призму можливих наслідків для чинних житлових програм і механізмів підтримки, орієнтованих на вразливі категорії населення, зокрема ВПО, ветеранів, молодь та інших вразливих категорій населення.

Насамперед занепокоєння викликає можливий вплив такого об'єднання на вже чинні програми забезпечення житлом ВПО, зокрема на програму «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб», яку реалізує Держмолодьжитло. Програма діє з 2021 року за грантові кошти Уряду Німеччини, надані через державний банк Уряду Німеччини «Кредитна Установа для Відбудови» (KfW), і за час реалізації продемонструвала свою ефективність. Це підтверджують не лише результати дослідження³ впливу на життя позичальників, а також позитивна оцінка її впровадження з боку міжнародних партнерів і подальше розширення партнерств. Зокрема, у 2025 році було започатковано другий етап реалізації проєкту, а також залучено нових міжнародних партнерів, а саме Банк розвитку Ради Європи та Міжнародну організацію з міграції. Продовження фінансування та розширення кола донорів підтверджують, що міжнародні донори сприймають цей механізм як дієвий і такий, що заслуговує на подальшу підтримку.

За таких умов зміна інституційної моделі потребуватиме погодження із міжнародними партнерами, перегляду умов реалізації, повторної правової та

фінансової оцінки, внесення змін до чинних договорів, а в окремих випадках породжуватиме ризик втрати донорської підтримки. Це може призвести до затягування погоджувальних процедур, призупинення окремих етапів фінансування або відтермінування подальшої реалізації проєктів до моменту остаточного врегулювання правового статусу правонаступника.

У цьому контексті окремо слід зважати й на те, що підтримка міжнародних партнерів спрямовувалася не лише на сам кредитний ресурс, а й на формування інституційної спроможності конкретного виконавця, а саме Держмолодьжитло, зокрема на розвиток його ІТ-інфраструктури, технічного функціоналу, а також удосконалення процедур і внутрішніх політик з метою його подальшого розвитку на українському ринку житла. Відтак реорганізація без чіткого механізму збереження цих напрацювань може бути сприйнята як ознака непослідовності державної політики та створить враження неефективного використання раніше наданої технічної й інституційної підтримки.

Передбачуваність і послідовність рішень держави мають ключове значення для довгострокових програм, які фінансують або підтримують міжнародні партнери. Коли після кількох років реалізації програм Держмолодьжитло, позитивної оцінки його результатів діяльності і розширення донорської підтримки, держава ініціює суттєву зміну інституційної архітектури, не здійснивши попередніх аналізу й оцінки впливу такого кроку на чинні програми, цільові групи та міжнародні зобов'язання, це об'єктивно може послабити довіру до стабільності державного курсу.

Також не можна виключати, що реорганізація призведе до тимчасового уповільнення, фактичного відтермінування або навіть зупинення реалізації програми «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб». Якщо процес об'єднання передбачатиме аудит, зміну органу управління, передавання активів, оформлення правонаступництва, адаптацію підзаконного регулювання, переналаштування процедур, ІТ-рішень і реєстрів, це неминуче потребуватиме часу. У перехідний період може виникнути ситуація, коли увага буде зосереджена не на забезпеченні безперервної реалізації житлових програм, а на супроводі реорганізаційних процедур. Для ВПО, ветеранів і молоді це означатиме додаткову невизначеність щодо строків та доступності програми, чинності вже поданих заяв і прогнозованості подальшого руху проєктів.

Суттєве занепокоєння викликає ризик зміни логіки кредитного продукту для ВПО. Стратегічне бачення розвитку Укрфінжитло⁴ пов'язується передусім із розвитком іпотеки через банки-партнери, механізмами рефінансування та поступовим переходом до більш ринкових моделей фінансування. У цій моделі саме банки забезпечують видачу та подальше обслуговування кредитів, а також застосовують власні процедури оцінки позичальника й ухвалення кредитного рішення. Це означає, що доступ особи до кредиту залежить не лише від правил державної програми, а й від внутрішніх політик банку-партнера. За таких умов існує об'єктивна загроза,

що в разі інтеграції програми «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб» до цієї системи може змінитися не лише форма її адміністрування, а й доступність іпотечного кредиту для ВПО. Ідеться, зокрема, про можливу зміну процедури відбору учасників, посилення значення банківської оцінки позичальниката зменшення гнучкості програми для вразливої цільової групи. Як наслідок, існує ризик, що кредитний продукт стане менш доступним саме для тих осіб, які найбільше потребують державної підтримки у реалізації права на житло.

Не менш значущими є і соціальні ризики такої ініціативи. Насамперед ідеться про ризик того, що після інтеграції чинної програми підтримки ВПО до моделі Укрфінжитло програма може втратити окрему пріоритетність. У такому разі потреби ВПО, які мають специфічний характер і пов'язані з втратою житла внаслідок війни, переміщенням і необхідністю відновлення життєвих умов, можуть розглядатися вже не в межах окремого цільового інструменту, а в ширшій системі житлової підтримки. За таких умов інтереси ВПО як окремої категорії можуть дедалі більше конкурувати з інтересами інших груп отримувачів та іншими цілями відповідних програм. Як наслідок, адресний підхід до забезпечення потреб ВПО в житлі може бути втрачений, а доступність спеціально орієнтованих механізмів підтримки для цієї категорії осіб – знизитися. Для людей, які вже тривалий час очікують на участь у відповідних програмах, така зміна також означатиме зниження довіри до держави та посилення відчуття нестабільності й непередбачуваності.

Окремо слід враховувати і можливе звуження механізмів, які нині забезпечує Держмолодьжитло у сфері житлового забезпечення ВПО. Його діяльність не обмежується лише напрямом пільгового кредитування придбання житла. Окремим напрямом роботи Держмолодьжитло є участь у формуванні фондів житла, призначеного для тимчасового проживання ВПО та осіб, житло яких було зруйноване або пошкоджене внаслідок збройної агресії Російської Федерації. Таким чином, Держмолодьжитло виконує не лише функцію кредитування, а й бере участь у реалізації інших механізмів житлової підтримки ВПО. Водночас діяльність Укрфінжитло пов'язана передусім з іпотечним кредитуванням та розвитком відповідних фінансових механізмів і не охоплює такого окремого напряму, як формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання ВПО. Унаслідок цього підхід до підтримки ВПО може бути звуженим до кредитного інструменту, тоді як потреби цієї категорії осіб охоплюють й інші форми забезпечення житлом, зокрема створення житла для тимчасового проживання.

Сумнівним видається і припущення, що саме об'єднання призведе до зменшення адміністративних витрат. Реорганізація такого масштабу потребуватиме значного організаційного, кадрового, правового, адміністративного та фінансового ресурсу. Витрати на аудит, корпоратизацію, юридичний супровід, приведення у відповідність до внутрішніх документів, перенесення чи інтеграцію інформаційних систем, адаптацію договірної бази, кадрові рішення та врегулювання питань із чинними проєктами можуть

виявитися істотними. Відтак, доки не буде представлено публічний і верифікований фінансово-економічний розрахунок очікуваного ефекту, твердження про оптимізацію витрат є щонайменше необґрунтованим.

Крім того, створення єдиного оператора державних житлових програм породжує ризик надмірної інституційної концентрації. У такій моделі всі ключові програми опиняються в межах компетенції одного суб'єкта, а отже, будь-які збої в його діяльності, проблеми з фінансуванням, управлінням або цифровою інфраструктурою матимуть системний вплив одразу на весь сектор державної підтримки реалізації права на житло. У разі ж збереження кількох інституційних механізмів держава має більшу гнучкість і стійкість у кризових ситуаціях. Водночас стаття 25 Закону України від 13 січня 2026 року № 4751-ІХ «Про основні засади житлової політики» передбачає, що для сприяння реалізації права на житло можуть створюватися оператори доступного житла. Отже, законодавча модель побудована на існуванні множинності операторів доступного житла, а не на концентрації всіх інструментів в одного монопольного оператора.

З урахуванням наведеного, запропонована ініціатива об'єднання виходить далеко за межі звичайної управлінської реорганізації. Вона створює комплекс ризиків для безперервності реалізації програм забезпечення житлом ВПО, ветеранів, молоді та інших вразливих категорій населення, стабільності міжнародного партнерства, збереження вже вкладених донорських ресурсів, передбачуваності державної житлової політики та доступності інструментів підтримки реалізації права на житло. За таких умов просування відповідної ініціативи без попередньої оцінки її впливу на права й інтереси постраждалого внаслідок війни населення, без консультацій із міжнародними партнерами та без представлення чіткого плану збереження чинних інструментів забезпечення житлом ВПО є необґрунтованим. Ба більше, ухвалення таких рішень без належних публічних консультацій суперечить принципам належного урядування, правової визначеності, пропорційності рішень держави, особливо в сфері, яка безпосередньо стосується реалізації прав на житло вразливих категорій населення.

У зв'язку з цим вважаємо, що до ухвалення будь-яких рішень щодо об'єднання Держмолодьжитло й Укрфінжитло необхідно:

1. Провести окрему оцінку впливу такої реорганізації на доступ ВПО, ветеранів, молоді до житлових програм, зокрема на умови участі, безперервність реалізації, сталість фінансування програм та збереження чинних процедур.
2. Забезпечити проведення попередніх консультацій із міжнародними партнерами щодо допустимості зміни інституційної моделі реалізації чинних програм і можливих наслідків для вже укладених договорів.
3. Публічно представити правовий механізм збереження всіх чинних зобов'язань за міжнародними договорами, гарантії безперервності програм для ВПО, ветеранів та молоді на перехідний період.

4. Надати належне фінансово-економічне обґрунтування очікуваного ефекту від об'єднання, включно з розрахунком витрат самої реорганізації.
5. Гарантувати збереження окремого спеціалізованого інструменту підтримки реалізації права на житло ВПО, які не можуть бути ефективно охоплені загальними ринковими механізмами.
6. Забезпечити публічне обговорення відповідної ініціативи з презентацією стратегії розвитку програм підтримки реалізації права на житло ВПО, ветеранів, молоді та інших вразливих категорій осіб із залученням міжнародних партнерів, організацій громадянського суспільства, рад ВПО та експертів.

Отже, до виконання наведених вище вимог, проведення належної оцінки впливу цієї ініціативи на права постраждалого внаслідок війни населення та надання чітких гарантій збереження чинних програм забезпечення житлом, вважаємо недопустимим будь-яке об'єднання Держмолодьжитло й Укрфінжитло, оскільки така реорганізація створює ризики для реалізації гарантованого статтею 47 Конституції України права на житло та сталості державної політики щодо забезпечення житлом вразливих категорій населення.

***

08.04.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/blagodijnyj-fond-shid-sos-rozpochav-novuj-etap-dopomogy-v-pryfronti-za-pidtrymky-mzs-nimechchyny/>

Благодійний фонд «Схід SOS» розпочав новий етап допомоги в прифронті за підтримки МЗС Німеччини

Щодня росія обстрілює мирні міста й села, нищить дедалі більше прифронтових громад. Виклики, перед якими Україна постала під час повномасштабного вторгнення рф, потребують єдності зусиль та надійного партнерства для допомоги населенню.

Благодійний фонд «Схід SOS» успішно завершив попередній проєкт допомоги постраждалим від російської агресії та реалізує нову ініціативу за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини.

Наші регіональні команди в Харкові, Запоріжжі, Миколаєві і Дніпрі поруч із людьми на кожному етапі – від моменту інформування про важливість вчасно виїхати з небезпечного населеного пункту до психологічної, соціальної та юридичної підтримки в транзитних центрах і місцях тимчасового проживання для евакуйованих.

Фахівці й фахівчині підтримують постраждалих від російських атак на житлові будинки. Вони виїжджають на місця обстрілів, надають психологічну допомогу, роз'яснюють, як подати заяву на компенсацію за пошкоджене майно та допомагають відновити документи.

Підтримка триває і в просторах «Затишно space» у Харкові, Миколаєві й Запоріжжі. Тут можна перепочити, відновитися, пройти навчання, отримати фахові консультації і допомогу під час пошуку роботи, а також поступово адаптуватися до нового життя. Дорослі й діти відчувають опору: спілкуються, займаються творчістю, будують нові соціальні зв'язки і знаходять друзів.

До вересня 2027 року регіональні команди БФ «Схід SOS» у межах активностей проєкту планують підтримати понад 8 000 осіб.

Напрями діяльності проєкту:

- психологічна підтримка;
- консультування і соціальний супровід людей у складних життєвих обставинах;
- правова підтримка під час індивідуальних консультацій, групових сесій та інформаційно-просвітницьких заходів;
- інформаційні лекції і тренінги про безпечну евакуацію, соціальну підтримку ветеранів, ветеранок та їхніх родин, запобігання гендерно зумовленому насильству;
- заходи із соціалізації: воркшопи, арттерапія, групи підтримки для дорослих, підліткові клуби;
- проведення таборів із надолуження освітніх втрат «Ізі Кемп» для 130 учасників із прифронтових громад;
- творчі майстерки, розвивальні заняття та квести для всебічного розвитку й емоційної підтримки дітей.

«Ми щиро вдячні Міністерству закордонних справ Німеччини за довготривалу підтримку нашої діяльності в прифронтових громадах. Пряме фінансування дозволяє нам підтримувати стабільну роботу мережі просторів у регіонах, реагувати на екстрені ситуації та бути поруч із людьми там, де допомога потрібна найбільше», – зазначила менеджерка проєкту Анастасія Петрюк.

Завдяки спільним зусиллям і міжнародній підтримці нам вдається допомагати людям переживати виклики війни й відновлювати життя в найскладніших умовах.

Діяльність здійснюється в межах проєкту «Захист та необхідна психосоціальна підтримка постраждалого внаслідок війни населення прифронтових регіонів України» (2026–2027) за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини.

09.04.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/vid-ideyi-do-diyi-yak-relokovana-shkola-z-pokrovska-stvoryla-prostir-pidtrymky-dlya-uchniv-u-dnipri/>

Від ідеї до дії: як релокована школа з Покровська створила простір підтримки для учнів у Дніпрі

Чи може школа залишатися спільнотою, навіть якщо втрачає свій дім?

Через війну тисячі дітей і вчителів були змушені залишити свої домівки, школи та звичне життя. Але навіть у таких умовах спільноти не зникають, а змінюються і продовжують розвиватися.

За словами міністра освіти і науки, в Україні працює 56 релокованих шкіл, одна з них – НВК №1 Покровської міської ради. Після переїзду до Дніпра у 2025 році команда не лише відновила навчання, а й долучилася до проекту «Школу-вгору» від Благодійного фонду «Схід SOS».

Школа пройшла навчання з проєктного менеджменту, отримала менторську підтримку та фінансування й облаштувала кімнату психоемоційної підтримки для дітей і педагогів.

Як школі вдалося зберегти спільноту і створити нові можливості для учнів – розповідаємо далі.

Протягом 2023–2024 років НВК №1 Покровської міської ради Донецької області слугував основним транзитним пунктом, де люди могли отримати допомогу перед відправленням евакуаційних потягів. Саме там відбулося знайомство команди БФ «Схід SOS» з адміністрацією школи. Вдруге ми перетнулися 2025 року під час навчання з проєктного менеджменту в Києві.

«Я здивувалася, отримавши лист-запрошення від фонду, адже пам'ятаю команду з часів евакуації й гадала, що лист стосувався саме тих подій. Прочитавши зміст, зрозуміла, що ми можемо спробувати свої сили у проєктному менеджменті. Ці знання допоможуть нам відновити потужності вже в новому місті», – поділилася директорка навчально-виховного комплексу Ірина Зініч.

Школа відновила роботу в Дніпрі у вересні 2025 року. Частину приміщень для навчання облаштували на базі Дніпровського політехнічного університету, там сьогодні функціонує і школа, і дитячий садок, де всі педагоги і здобувачі освіти є вимушеними переселенцями. Попри релокацію вона поступово зростає – за пів року кількість учнів збільшилася з 50 до майже 100 дітей.

«Ми вимушені переселенці – і педагоги, і майже всі діти. Тут ми облаштували класи для навчання, однак бракувало простору, де можна просто побути, відновитися, відчувати себе в безпеці», – розповіла в.о. заступниці директорки з навчально-виховної роботи та вчителька початкових класів Ірина Перепьолкіна.

Подібний простір існував у Покровську, але через евакуацію не все майно вдалося зберегти. Тож коли команда дізналася про можливість участі у проєкті «Школу-вгору», ідея майбутньої ініціативи була готовою.

«Ця ідея була з нами давно. Коли ми познайомилися з командою фонду, змогли чітко сформулювати, чого нам не вистачає, і пояснити, чому цей простір для нас важливий. Буткемп у Києві допоміг структурувати цю потребу, перетворити її на чітку проєктну заявку, яка гідна отримати підтримку в реалізації».

Також Ірина Перепьолкіна зізналася, що для команди НВК №1 це був перший досвід системного навчання з проєктного менеджменту: від формулювання ідеї до залучення ресурсів. Результатом цієї роботи став проєкт ресурсної кімнати, обладнання для якої закупив і передав БФ «Схід SOS» у межах проєкту «Школу-вгору».

Відкритий наприкінці 2025 року простір став багатофункціональним: тут є зони для ігор, релаксації, індивідуальних і групових занять. Завдяки переданим світловим панелям, пісочному столу та м'яким меблям діти мають усе необхідне, щоб заспокоїтися, переключитися та відновити контроль над своїм станом.

«Ми продумували кожен деталь так, щоб дитині було комфортно та безпечно, щоб цей простір викликав позитивні емоції й відчуття, що тут завжди чекають. У цьому допомагають ігрові персонажі – своєрідні «охоронці» простору: сова Совуня, яка відповідає за знання, авокадо Авокадик – за здоровий спосіб життя, а восьминіг Чомусик – за спокій та баланс. Через гру та асоціації вони допомагають дітям краще взаємодіяти», – пояснила вчителька.

Оскільки навчання триває у змішаному форматі, заняття в ресурсній кімнаті поєднують з онлайн-підключеннями, щоб усі учні могли бути частиною спільного процесу.

Важливою частиною проєкту стала робота з педагогами та батьками. Психологині БФ «Схід SOS» допомогли розробити методичний кейс для психологів з практичними інструментами для роботи з тривожністю, стресом і емоційним станом.

«Ми хочемо поширити цей досвід, щоб ним могли користуватися й інші школи. Зараз наш практичний психолог працює над посібником із цих методик. Надалі плануємо впроваджувати його на рівні громади, області, а згодом і України», – зазначила Ірина Перепьолкіна.

Цей підхід вже дає результати: педагоги краще розпізнають емоційні стани учнів і застосовують практики швидкої стабілізації, які помітно зменшили емоційне виснаження. Для багатьох вчителів цей досвід став особистою підтримкою.

Нині команда працює над масштабуванням напрацьованих методик. Одна з ключових цілей шкільного колективу – не втратити єдність школи попри різні формати навчання, відстань і війну.

Навчання з проєктного менеджменту організовано Благодійним фондом «Схід SOS» в межах проєкту «Школу вгору: зміцнення потенціалу прифронтових та переміщених шкіл в Україні» спільно з Данським Гельсінським комітетом за підтримки CISU.

***

09.04.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-proviv-monitoryng-i-oczinku-gumanitarnoyi-sytuacziyi-u-8-gromadah-samarivskogo-rajonu-dnipropetrovskoyi-oblasti/>

БФ «Схід SOS» провів моніторинг і оцінку гуманітарної ситуації у 8 громадах Самарівського району Дніпропетровської області

Від грудня 2025 року по березень 2026-го команда Благодійного фонду «Схід SOS» здійснювала моніторинг 8 громад Самарівського району Дніпропетровської області.

Фахівці й фахівчині зібрали дані про доступ до базових послуг, стан інфраструктури, потреби місцевого населення, а також умови проживання людей, які були змушені залишити свої домівки через війну.

Моніторинг охопив 8 громад Самарівського району:

2 міські (Самарівська, Перещепинська), 3 селищні (Черкаська, Губиниська, Магдалинівська) та 3 сільські (Личківська, Піщанська, Чернечинська).

Усі громади мають статус тилкових територій із відносно стабільною безпековою ситуацією, однак гуманітарні потреби та інфраструктурні виклики в них зберігаються.

Орієнтовна структура населення громад

Самарівський район характеризується стабільною демографічною ситуацією без масового відтоку населення. У низці громад спостерігається збільшення чисельності населення за рахунок переселенців.

У Магдалинівській громаді проживає 21 128 людей, у Чернечинській – 4700, у Самарівській громаді – 66 472.

Значну частину населення становлять люди старшого віку (60+). У деяких громадах – це більше ніж половина жителів. Зокрема в Губиниській громаді з майже 15 000 – 9 000 людей старшого віку та 583 особи з інвалідністю; у Личківській – із 5 086 жителів приблизно 2 500 це люди старшого віку; у Перещепинській – із 20 393 жителів майже 9 000 старшого віку, зокрема 278 осіб – люди з інвалідністю.

Кількість переселенців у громадах Самарівського району становить у середньому близько 11% населення. Станом на початок 2026 року в Черкаській громаді проживає 8 843 особи, що суттєво перевищує показник до повномасштабного вторгнення (4 046 осіб). Це свідчить про зростання населення на 50%.

Велика частка переселенців – у Перещепинській (14,7%), Самарівській (14,2%) та Личківській (12%) громадах, через це зростає навантаження на соціальну, освітню та медичну інфраструктуру. Громади поступово адаптуються: розширюють перелік соціальних і медичних послуг, запроваджують нові формати допомоги (зокрема мобільні медичні бригади), дооблаштовують місця тимчасового проживання і забезпечують об'єкти критичної інфраструктури резервними джерелами живлення.

Безпекова ситуація

Самарівський район Дніпропетровської області періодично зазнає атак із боку рф, переважно із застосуванням безпілотників. Під ударами об'єкти інфраструктури і приватний житловий сектор.

На початку березня 2026 року російські війська завдали удару по інфраструктурному об'єкту. Унаслідок атаки виникла масштабна пожежа площею майже 7 000 м². До її ліквідації залучили приблизно 400 рятувальників та понад 60 одиниць техніки ДСНС.

Армія рф полює на рятувальні служби. Під час ліквідації наслідків атаки ворог повторно атакував місце події. Унаслідок цього знищено один пожежний автомобіль, ще два – суттєво пошкоджено.

Гуманітарна допомога

Громади Самарівського району співпрацюють із низкою гуманітарних організацій, зокрема: Благодійним фондом «Схід SOS», Гуманітарною місією «Проліска», Благодійним фондом «Право на захист», Товариством Червоного Хреста України, Благодійним фондом «Янголи Спасіння» та Міжнародною гуманітарною організацією «Лікарі світу».

У Черкаській громаді станом на січень 2026 рік співпраці з гуманітарними або міжнародними організаціями немає. Громада потребує гуманітарної допомоги, психосоціальної підтримки, юридичних консультацій, зокрема для ветеранів, ветеранок, їхніх родин і вимушено переміщених осіб.

Умови проживання для переселенців

У Перещепинській громаді функціонує місце тимчасового проживання (МТП), яке приймає переселенців, зокрема й евакуйованих БФ «Схід SOS». Приміщення потребує ремонту кухонного блоку, а також системи опалення.

У громаді є будівля колишньої школи, облаштована під місце тимчасового проживання (МТП), яке розраховане на 100 місць. Проте воно не функціонує, адже потребує часткового ремонту даху. Громада шукає фінансування, однак здебільшого організації відмовляються надавати допомогу через те, що заклад не функціонує.

У Губинській громаді функціонує приватне МТП «Гармонія» на 100 місць. Там бракує місць для проживання.

У Самарській громаді діє МТП для проживання 60 людей. У Чернечинській громаді є 2 МТП, розраховані на 14 і 25 людей, є потреба в облаштуванні.

У Магдалинівській громаді функціонує лікарня, яка обслуговує населення Магдалинівської, Личківської, Чернечинської громад і надає

медичні послуги евакуйованим, зокрема людям старшого віку та з інвалідністю в межах послуги довготривалого медсестринського догляду.

Після завершення перебування в лікарні виникає потреба в подальшому розміщенні людей, однак у громаді бракує відповідних інклюзивних місць для проживання. Наявне МТП не пристосоване для людей із порушеннями опорно-рухового апарату. Громада не має фінансової спроможності утримувати його повноцінно та забезпечувати персонал для догляду.

Освітній процес

У громадах Самарівського району функціонують 17 закладів середньої та 10 закладів дошкільної освіти. Частина шкіл і дошкільних закладів перейшла на дистанційну форму навчання через брак укриттів. У закладах, де облаштовані укриття, освітній процес організовано в змішаному форматі.

В адміністративному центрі району (місті Самар) функціонують фахові коледжі та заклади професійно-технічної освіти.

У Перещепинській громаді 11 закладів загальної середньої освіти та 5 закладів дошкільної освіти. Навчання здійснюється офлайн завдяки наявності укриття.

У Губиниській громаді працюють 3 школи, з яких 2 – офлайн і одна – онлайн через брак повноцінного укриття.

У Магдалинівській громаді є 3 заклади загальної середньої освіти та 4 – дошкільної. Вони працюють у змішаному форматі через брак місць в укриттях.

У Черкаській громаді функціонують 2 заклади загальної середньої освіти та 2 – дошкільної. Навчання здійснюється в змішаному форматі.

На території Личківської громади функціонують 4 заклади загальної середньої освіти та 4 заклади дошкільної освіти. Навчання здійснюється офлайн.

У Чернечинській громаді діє 4 заклади загальної середньої освіти та 3 – дошкільної. Навчання взимку здійснювалось онлайн через низьку температуру в школах. Є потреба в засобах обігріву та резервного електроживлення (зокрема – зарядних станціях Ecoflow), щоб діти змогли вчитись офлайн.

Основні проблеми в закладах освіти:

- нестача укриттів і санітарних кімнат;
- потреба в альтернативних джерелах енергії;
- недостатнє опалення в деяких навчальних закладах;
- потреба в асистентах вчителів і обладнанні для забезпечення інклюзивності.

Охорона здоров'я

Жителі району отримують медичні послуги через лікарні, амбулаторії, фельдшерсько-акушерські пункти (ФАПи) та мобільні аптечні пункти.

У Черкаській громаді доступ до медичних послуг забезпечується через ФАП. Стаціонарної лікарні та амбулаторії немає, що зумовлює потребу у виїзді жителів до інших населених пунктів для отримання розширених медичних послуг.

У Чернечинській громаді наявна амбулаторія, проте вона потребує ремонту – вікон, дверей і пандуса.

Лікарня Магдалинівської громади обслуговує ще дві громади (Личківську та Чернечинську), а також надає послуги евакуйованим особам.

Основні потреби:

- ремонт приміщень амбулаторій;
- покращення доступу жителів громади до медикаментів;
- забезпечення представників маломобільних груп населення реабілітаційними засобами;
- розвиток мобільних медичних послуг.

Соціальні послуги

У більшості адміністративних центрів громад району доступні базові соціальні сервіси – функціонують ЦНАПи, управління соціального захисту населення, відділення пенсійного фонду та податкової служби.

Транспорт та логістика

Здебільшого в громадах району транспортне сполучення забезпечується рейсовими автобусами і приватним транспортом; у деяких громадах – соціальним транспортом, який надають гуманітарні організації, та залізничним (Магдалинівська й Самарська громади). Транспорт курсує щоденно. Це дозволяє жителям мати доступ до медичних, адміністративних і освітніх послуг.

Водночас частина сіл має обмежене транспортне сполучення, зокрема в Губиниській громаді деякі населені пункти без прямого транспортного сполучення або маршрут курсує лише через центр громад. Ускладнює логістику незадовільний стан доріг.

Комунальна інфраструктура

Комунальна інфраструктура району функціонує та забезпечує базові потреби населення.

Жителі населених пунктів мають централізоване водопостачання або користуються індивідуальними джерелами (свердловинами, колодязями). Здебільшого громади частково або повністю газифіковані. Газопостачання наявне в усіх громадах Самарівського району, однак газифікація охоплює не всі населені пункти. Опалення – централізоване або індивідуальне.

Електропостачання стабільне, лише в Личаківській громаді спостерігаються перебої та відключення світла.

У громадах доступний мобільний зв'язок та інтернет.

Найбільш поширені потреби громад:

- ремонт і дооснащення місць тимчасового проживання (збільшення кількості місць для евакуйованих);
- підтримка людей старшого віку (допоміжні засоби реабілітації, інклюзивні рішення в МТП, довготривалий догляд та засоби гігієни);
- забезпечення стабільної роботи закладів освіти (будівництво й облаштування укриттів).

Моніторинг здійснено в межах проекту «Підтримка постраждалих унаслідок війни представників вразливих груп населення та жителів віддалених територій України» і реалізується БФ «Схід SOS» за фінансової підтримки ЄС. Зміст моніторингового звіту є виключною відповідальністю фонду та не обов'язково відображає позицію ЄС (European Union in Ukraine).